

ÚJ KELET

ZSIDÓPOLITIKAI LAP

Ara 5 lej

Bérmontetion leveleket nem fogadunk el. - Kéziratok megőrzését és visszaküldését megváltjuk. Főszerkesztő: dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő: Jászai Ferenc. Budaörsi szerkesztő: Esztergomi Ernő, Strada Cobălcescu 33

Kedd, 1937. augusztus 24.

5697. ÉV. XX. ÉVF. ELUL 17. 191 SZAM.

Posta postala gátlás in num. No. 224718/929.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. ROMANIA

1 LEU-POSTA

18. Telefon: 18-66. Előf. Havonta 110, negyedév. Érté 800, egészévre 1200 (oldre: Havonta 2, ne. félre: 12, egészévre 20 detések díjazás szerin). A transilvania mndóság egyetlen politikai. Cikkeink utányomás forrás megjelölésével ang. meg.

A professzor tévedéseiből és ellentmondásából

A kolozsvári vaidista hivatalos mai számában, szeliden és derusen, pofonokkal fenyegetezik, mert merészeltük megbírálni a nyilatkozatokat, amelyeket Io'ga és Istrate Micescu adtak a Curentul ankétján.

A fenyegetés enyhén szólva meglep. Egyrészt, mert tudomásunk szerint Vaida Sándor programjában nem szerepel az erőszak, sem f'azeológiájában az „arcátlanóság”, másrészt mert nem mi tehetünk róla, ha a románág mai politikai, kulturális és társadalmi nagyságai oly kevés hozzáértéssel és oly sok nem éppen emelkedett szellemre valló elfogultsággal szólnak hozzá a zsidókérdéshez.

Nicolae Iorga például, aki Európában is elismert történelmi szaktekintély, azt találta mondani, hogy a zsidók kizsorigják az autochton elemet a különböző foglalkozási ágakból, főleg a kereskedelemből és iparból. Ez például történelmi igazság volna? Megakadályozta-e valaki a román elhűsödést abban, hogy bármely pályán elhelyezkedjen? A kefekeedelmi akadémiák végzett fiataljait a zsidók kényserítik az önálló vállalkozás helyett az adóhivatali állásokba? Hogy lehet kizsorigítani valakit egy helyről, amelyre sohasem vágott? Vagy akkor, midőn a zsidó kezdeményezés a semmi helyébe virágoz és az egész nemzetgazdaságot szolgáló iparvállalatokat teremt, kit szorít ki a helyéről?

Es ez még nem minden. A „Judalica” tizedik cikkében Iorga szeméretlenül a romániai zsidóságnak, hogy „a politikai egyenjogúsítás után kötelessége lett volna kijönni a gettóból, de nem tette ezt”. Pár sorral lejjebb viszont már azért kapunk szólnyi professzori megrovást, mert feles számmal vonultunk be a különböző intellektuális foglalkozási ágakba, az irodalomba, az újságírásba, stb.

Ebből meg hogy igazodjék ki az ember? „Kötelességünk lett volna kijönni a gettóból”, vagyis asszimilálódunk kellett volna. Mit jelent az asszimiláció a gyakorlatban? Hogy valaki feladja zsidóságát, annak nyelvét, tradícióit, azonosul a környező néppel, elajátítja annak nyelvét, irodalmát, szellemét, politikai ideáljait és ezeknek megfelelően, ezeknek érdekében dolgozik, él, halcol.

A zsidók tömegesen követték ezt az utat. És mi lett az eredménye ennek a gettóból való ünnepélyes kivonulásnak? Hogy ma már az egész ország élén maga Iorga döbög, ugyanezen cikkben, néhány sorral lejjebb, a zsidó írők és újságírók ellen, akik a többségi nemzet ideáljainak szolgálatában „meghamisítják a román lelket és erkölcsiségét”, a zsidó tanárok, orvosok, ügyvédek, építészek, bölcselők ellen, akik „kiszorítják hazájából a román népet”.

Ezek szerint mi lett volna a teendők a politikai egyenjogúsítás után, hogy ne vonjunk magunkra Io'ga villámait? A gettóban maradni nyilván nem volt szabad.

Polgáriasságunk kellett. De lehetőleg úgy, hogy emellett ne legyünk se írők, se ügyvédek, se orvosok, se kereskedők.

Asszimilálódunk kellett, de lehetőleg úgy, hogy ne beszéljünk románul, mert „elkorcsosítjuk” a nyelvet és ne foglalkozunk állást az ország vitális fontossága kérdéseiben, mert ez a többségi nép ügyeibe való illetéktelen, hivatalos és lehetőleg szemérmetlen beavatkozást jelent.

Ki a gettóból, mert ott maradni: hálátlanság a politikai egyenjogúsítással szemben. De nem bevonulni az ország életébe, mert az „elzöldülést” jelent, a többségi elem „kiszorítását”.

A gettó és asszimiláció között mi tehát a zsidó igazán hazafias teendője? Hamleti dilemma, shakespearei fantáziát igénylő megoldással.

Azaz, hogy Shakespeare nélkül is megoldható a szónyü dilemma. Ugyanazon cikkben, még néhány sorral lejjebb, ugyanazon Io'ga professzor szemünkbe hánnya azt is, hogy „nem mozdítottunk el egy racionális kivándorlást, amely lehetővé tette volna a felesleges zsidó tömegek levezetését”. Egyszóval, zsidófelesleg és

Lángokban áll Sanghai északi negyede

„Németország úgy fogja támogatni a japánokat, mint a spanyol felkelőket” — írja a francia sajtó

Sanghai, augusztus 23. (Rador.) Ma délelőtt három japán repülőgép bombázta a putungi kínai állásokat. A japán hadihajók támogatták a japán repülőek tevékenységét és több lövést adtak le a kínai állásokra. Két lövedék egy a nankingi uton levő felhőkarcoló közelében esett le. Számos ember meghalt. A halottakat elszállították.

Kegyetlen harcok folytak le tegnap este Sanghai északi villanegyedében. A városrész házai lángokban áll. Az ellenségeskedések megkezdése óta a japánok először használták a tankot, hogy a kínaiakat a Jang-Cse-Kiangon túl izzék. Három repülő bombázta Paomtun városrészt és a folyó két oldalán lévő kínai állásokat. A bombázásban részt vettek a japán hadihajók is.

A nemzetközi terület hatóságai elhatározták, hogy a terület börtönében lévő hét-ezer letartóztatott átadják a kínai hatóságoknak. A börtönt, mely a világ legnagyobb hasonló intézménye, mindkét részről bombázták. Tíz halottja és ötven sebesültje van a bombázásnak.

A kínai csapatok offenzívát készítenek elő Sang-Tech város ellen, melyek Csahar tartományban lévő japán csapatok központja.

Tiensini jelentés szerint a japánok újra támadást indítottak és elfoglalták Csilipu városát.

150 ezer japán katona Észak-Kínában

Tokió, augusztus 23. A francia, amerikai és angol hajóhadak parancsnokai ma délelőtt közös jegyzékben fordultak a sanghai hatóságokhoz, amelyben baráti módon felkértek azokat a japán hadihajóknak a Hong-keu-folyam torkolatáig való visszavonására.

A japán hadihajóraj parancsnoka azt válaszolta, hogy nem tehet eleget a kérésnek, mert nagyon el kellene távolodnia a vidéktől, amelynek biztonságát szolgálja. Annnyit azonban megígért, hogy kínai támadás esetén a japán hajók azonnal eltávoloznak, hogy ezáltal mentesítsék a veszélytől a semleges hajókat.

Tiensin, augusztus 23. Jólirteült körök 150 ezerre becsülik az Észak-Kínában lévő japán katonák létszámát. A japánok különböző naponta kapnak erősítéseket. Tangkuból, ahol a japán csapatok partraszálltak, Tiensin felé veszik útjukat és naponta 50 kilométert tesznek meg. Egy japán kórházhajó Tangkuból elindult Japán felé sebesültekkel megrakva. Japán körök kijelentik, hogy a hajón csak 13 sebesült van, viszont a kínaiak szerint a sebesültek száma igen nagy.

Borzalmas katasztrófa Sanghaiban

Sanghai, augusztus 23. A Nanking és Csekiang utak keresztelésénél lévő, angol tulajdont képező hétemeletes házban robbanás történt, amely az egész városban látható volt. Ezer méternyi körzetben mi-

glen ablak betört. A halottak számát 300-ra becsülik. A tömegpusztítás helye borzasztó látványt nyújt. A hullák darabokra törve, verben uszva fekszenek a romok között.

A Reuter szerint a robbanás áldozatai között csupán négy idegen van, a többiek kínaiak. Egy másik lövedék átütötte az amerikai tengerészeti lerakat ötemeletes épületét, de nem robbant fel.

Németország és az északkínai háború

Párizs, augusztus 23. A francia sajtó élénken foglalkoztatja a kínai-japán viszályt. Az Epoque foglalkozva a távolkeleti

háborúval, megállapítja, hogy Németország érdeke, hogy a harc minél előbb véget érjen, mert Japán ez esetben folytathatja bolsevistaellenes tevékenységét és a németek nem vesztik el kínai piacukat. Valószínű, hogy Németország kész lesz támogatni a japánokat, mint ahogy támogatta a spanyol nemzeteket is, de ez a játék veszedelmes volna.

Meghíusult a japánok partraszállása

Shanghai, augusztus 23. A kínai főhadiszállás közli, hogy a japánok partraszállási kísérlete Sanghainál meghíusult. Részletek egyelőre hiányoznak.

Szeptember elején Mihalache királyi kihallgatásra jelentkezik

Megállapították a szinajai kisanant-konferencia programját

Bucuresti, augusztus 23. Az augusztus 30-án Sinaiaiban megtartásra kerülő kisanant értekezlet végleges programját már megállapították az illetékesek. Eszerint Sztójadinovics jugoszláv miniszterelnök és Krofta Kamil, cseh külügyminiszter augusztus 30-án délelőtt érkeznek meg Sinaiaiba. Délután 4 órakor kezdget veszi a konferencia, amelynek munkálatai másnap, augusztus 31-én este befejezést nyernek.

Az uralkodó 31-én külön kihallgatáson fogadja Sztójadinovicsot és Kroftát, majd együttes ebédet látja őket vendégül. A konferencia befejeztével hivatalos közleményt adnak ki a tanácskozások eredményéről. Ezután recepció lesz. A két külföldi vendég még 31-én éjszaka elutazik Sinaiaiból.

Bucuresti, augusztus 23. Egyes lapok azt a hírt közölték, hogy Mihalache a napokban királyi audiencián jelenik meg. E hír nem felel meg a valóságnak. A királyi audienciák pillanatnyilag fel vannak függesztve és Mihalache kihallgatására csak a kisanant-konferencia után, tehát szeptember elején fog sor kerülhetni.

Maniu Gyula Badaconyban tartozkodik. Szóvatai kuráját a Románia Nouă értesülése szerint csak szeptemberben kezdi meg és a jövő hónap második felében fog sor kerülni a volt miniszterelnök bucaresti látogatására.

Goga Octavián hosszas svájci tartózkodás után néhány nappal ezelőtt hazaérkezett és kiszállott Csucsán, ahonnan ma folytatja útját Kolozsvárra. A főtéri cuzista klubban délután dr. Sebastian Bornemisa, a kolozsmegyei tagozat elnökének vezetésével népes küldöttség kereste fel

Gogát, aki előtt különböző sérelmeket és panaszokat tettek szóvá. Goga este Bucarestibe utazott, ahol Cuza professzorral meg fogja vitatni az erdélyi megyei tagozatok sérelmeinek kérdését.

Tatarescu holnap megkezd audienciáját

Bucuresti, augusztus 23. Tatarescu miniszterelnök holnap újra megkezd audienciáját. Az utolsó közigazgatási választásokra teendő intézkedések céljából a hét folyamán összehívják az összes megyefőnököket. Tatarescu új utasításokat fog adni a közrend fenntartására.

Elkészült románia pavilonja a belgrádi nemzetközi kiállításon

Belgrád, augusztus 23. Romániának belgrádi nemzetközi kiállításon épült pavillonját befejezték. A pavillon román stílusban épült, melynek eredetisége különösképpen a Romániából hozott építőanyagok felhasználásával elért hatások nagy feltűnést keltenek. A pavillon munkálatait tanács irányítja, mely Valer Pop és Victor Cadele védnöksége alatt. A pavillon kormánybiztosul George Gheorghiu Románia belgrádi kereskedelmi ataszéját nevezték ki. A pavillont szeptember 15-én szentelik fel.

Olasz iskola hajó az Alexandriai kikötőben

Alexandria, aug. 24. Ma reggel a kikötőbe érkezett a Vespucci és Colombo olasz iskolahajó, fedélzetén a Lívornói tengerészeti akadémia diákjaival. Az egyiptomi olasz kolónia és a kikötőben lévő hadihajók melegen üdvözölték az olasz vendégeket.

Jonel emiatt becsapta a párizsi békekonferencia ajtaját és lemondott

Jonel emiatt becsapta a párizsi békekonferencia ajtaját és lemondott, mert íme: most amikor azonosíthatnák magukat maradéktalanul a román nemzettel, új hazát keresnek maguknak... És így tovább. Iorga professzor egyenlete olyan értelmi és logikai zűrzavar a sok ismétlettel mellet, amelyből egyetlen megoldást lehetne kifacsarni: a romániai zsidók azért kapták meg a politikai egyenjogúságot, hogy joguk le-

gyen kívándorolni.

Es joguk van hálának lenni, hogy ezt megengedik nekik. Ez, ami a zsidókra vonatkozik. „Ami Io'ga professzort illeti, az Offensiva Románia is el fogja ismerni, hogy az ő receptje alkalmas ugyan a zsidókérdés megoldására, fejtegetései azonban nem alkalmasak arra, hogy fenntartás nélkül ismerjük el logikáját, tudását és objektivitását.

RTUS 22.

izifa ára

pari és keanu állam a fővárosi alamint az CFR, az város megzsgált adak elegendő ek, a fővá a jelenlegi közönség már most nyissággal, életbelép kedni fog-

PORT

(2-0)

ndkivül érben a Ribalszerentől. Az elipura jut,iegler pasz

határozott Sepi eléri Schwartz hálaányt. Ekkel már-már nek sikerül em a mereutolsó percot. A játék a Ripensia mezőny leg-atriából a e Sindelar, magával ra-és Sepi já-

ps atlétikai en a követ-00 m. Luess niol Stadion Vénus 678. enyben 1 p. 1 p. 59.9 p. 3j.2 mp.

Londonból nd-ház feje. Ezzel Sir nagykövete

olyásu. Buayzó kezeló-hogy a kor-néhány nap

Francia-eniális szél- a bankok a tömörült eki bankok- telleveleket több észak- A szélhámo-

ardanellák-anbulból je- ság elnöke, akari főnök i. Tegnap volt, melyen rpedezésök

stado R. E. L. meg

Helyreállott a béke a Jewish Agencyben

Viharos tárgyalások után véget ért a Jewish Agency Counciljának zürichi ülészaka
Az Aguda rabbitanácsának határozata Palesztina felosztásáról

Zürich, augusztus 23. Vasárnap este véget ért a Jewish Agency Counciljának zürichi ülészaka. Míg máskor előkelő nyugalom jegyében és rendkívüli eseményektől mentesen szokott lezajlani az Agency cionista és nemcionista részének találkozója, addig a mostani ülészak, először a kibővített Jewish Agency fennállása óta, rendkívül viharos és izgalmas lefolyású volt. A Councilban heves harcok voltak, de a zárólésről szóló rövid távirati jelentések arra engednek következtetni, hogy végül sikerült Weizmannnak elsimítania azokat az ellentéteket, amelyek szakadással fenyegették az Agencyt.

Két kérdés körül éleződött ki a helyzet. Az egyik a felosztási terv, a zsidó állam gondolatának előtérbe jutása, ami éles ellenállásra készítette az amerikai nemcionistákat. A másik a nemcionistáknak azon követelése, hogy vigyék át a gyakorlatba a fifty-fifty elvet, vagyis ugyanolyan jogokat és ugyanannyi helyet biztosítsanak a nemcionistáknak a Jewish Agency vezetésében, mint a cionistáknak.

Rövid távirati jelentés közli, hogy a Jewish Agency Councilja jóváhagyta, a cionista kongresszus által megszavazott politikai rezolúciót, mely felhatalmazást ad az executívának arra, hogy tárgyalásokat folytasson az angol kormánnyal újabb zsidó állam-terv ügyében. A jelentés nem közli, hogy a határozat egyhangú volt-e, vagy csak többségi döntés volt.

Schalom Asch a zsidó állam jövőjéről

Az utolsó napok tanácskozásából alábbi tudósítást közli a Zsidó Távirati Iroda:

Az általános vita során Schalom Asch, a világhírű zsidó író is felszólalt. Kifejtette, hogy a történelemben nincsenek örökérvényű megoldások. Nem lehet terveket készíteni hosszabb időszakokra, de szó lehet olyan tervről, amely a legközelebbi 15-20 esztendőre szól. Le kell szögezni továbbá, hogy Palesztina egymagában nem képes teljes méreteiben megoldani a zsidó kérdést. Palesztina azonban nagy mértékben segítheti elő ezt a megoldást. Ha a jövődéli zsidó állam egymillió zsidót tud befogadni, úgy lehetővé teszi a zsidók számára, hogy zsidó és emberi módon élhessenek ki magukat.

A kis Palesztina — mondotta Schalom Asch — idővel gyarmatokat is kaphat. Különbséget lehet tenni a palesztinai angol közigazgatás és az angol nép és angol közvélemény között és nem szabad elfelejteni, hogy mindig meghalhatatlan találatunk Angliában. Most azt ajánlják nekünk, hogy zsidó államot teremtsünk Palesztina egy részében. En hiszek az angol nép igazságérzetében. Nem szabad elvetnünk azt a javaslatot, mielőtt azt alaposan megvizsgál-nánk. A cionista kongresszus többségi határozata a helyes út. A Jewish Agencynek is ezen az úton kell haladnia és fel kell talmaznia az executívát a tárgyalásokra.

Simon Marks, a neves londoni bankár is a cionista kongresszus politikai határozata mellett foglal állást.

Kétór a vihar

Csütörtökön kezdtek meg tanácskozásait a különböző bizottságok, amelyek a paritás alapján felerészben cionistákból és felerészben nemcionistákból alakult meg.

A politikai bizottságban már csütörtökön kinos incidens történt, ami az amerikai nemcionistáknak a bizottságból való tüntető kivonulásához vezetett. Félix Warburggal az élén, arra való hivatkozással, hogy tárgyalásokat folytat Weizmannal és remény van a nézeteltérések békés kiküszöbölésére, azt kérte az elnöktől, hogy napolja el a szavazást a cionista kongresszus többségi határozata és dr. Hagnes határozati javaslatától. Amikor az elnök Speyer professzor kijelentette, hogy szavazásra teszi a két politikai javaslatot, az amerikaiak elhagyták a termet. A bizottság tagjai ezután nagy többséggel megszavazták a cionista kongresszus határozatát.

Athidáló javaslat

Az amerikaiak kivonulása után Norman Bentwich (London) kiegészítő határozati javaslat elfogadását kérte, mely szerint bizottság küldessék ki abból a célből, hogy tárgyalásokat kezdjenek az arabokkal zsidó-arab megegyezésre egy fel nem oszlott Palesztina keretében. Ezt a javaslatot, amely az amerikaiak kiengesztelésére irányult, elfogadta a politikai bizottság.

Az incidens egyébként nagy izgalmat váltott ki a delegátusok körében. Különösen a munkáspártiak hangzottak azon nézetüket, hogy az elnök tapintatosabb magatartással elhárította volna a válság kirobbanását.

Az amerikai nemcionisták kivonulásuk után bizalmas értekezletre ültek össze. Kijelentették, hogy a politikai bizottságból való kivonulásuk nem jelenti a Jewish Agencyből való kilépésüket, sőt remélik, hogy sikerülni fog kompromisszumot létrehozni.

Az Aguda rabbitanácsa Palesztina felosztásáról

Marienbad, augusztus 23. Az Aguda legfőbb rabbitanácsának a palesztinai felosztási terv ügyében hozott határozatát ugyan nem hozták még nyilvánosságra, de tudósítók értesülései szerint a határozat a következő álláspontot helyezi előtérbe:

1. A rabbitanács megállapítja, hogy Palesztina határainak bármilyen megváltoztatása a Thorában leszögeezett határok megváltoztatását jelentené és mint Tóra-ellenes intézkedést, elvet minden felosztási tervet.

2. Ha mégis megalakulna a zsidó állam, úgy a rabbitanács felhatalmazza az Aguda executíváját, hogy megfelelő instrukciók mellett tárgyalásokat folytasson az illetékes tényezőkkel és ha azok eredménytelenek bizonyulnának, minden erejével harcoljon a Tóra szellemének érvényrejuttatásáért.

Arról is tárgyalt a legfőbb rabbitanács, hogy a palesztinai agudista munkások megegyezést kössenek tisztán gazdasági téren a Hapoe Hamizrachival és a Hisz-tadruttal, az általános zsidó munkás-szervezettel.

Vihar a revizionisták miatt

Az executív jelentése fölött tartott általános vita egyébként rendkívül viharos lefolyású volt. Az egyik palesztinai delegátus, mint az ellenzék szónoka élesen támadta az executívát a revizionistákkal való tárgyalásai miatt. A revizionistáknál — mondotta a fegyver a fő dolog, ami nálunk egy szegényföld. A palesztinai munkások jól ismerik a revizionista szervezet egész blöffjét, ami mögött néhány tüntetőn kívül senki sem áll. A revizionisták sokat beszélnek most a Tóráról, de mi tudjuk, hogy ez csalás náluk. El akarnak vakítani bennünket, demagógiájukkal és a mi vezéreink elfelejtik, hogy a revizionisták voltak az elsők, akik a haifai kikötőben megszüntették a szombatot.

Rosenheim cáfol

Jakob Rosenheim, az Aguda elnöke egyébként nyilatkozatot adott a Zsidó Távirati Irodának, amelyben megcáfolja azt a

Péntek délelőttre várták a delegátusok a Council zárólését. Erre azonban nem került sor, miután a politikai bizottság nem fejezte még be tanácskozásait és nem sikerült még kiküszöbölni a többség és a Warburg-csoport közötti konfliktust.

Pénteken hosszas tanácskozások folytak Weizmann és Félix Warburg között a nem cionisták azon követelése ügyében, hogy állítsák helyre a teljes paritást a cionisták és a nemcionisták között a Jewish Agency testületeiben. A tárgyalások kedvező mederben haladtak. Weizmann megígérte, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy a cionisták engedményeket tegyenek.

A politikai bizottság ülése

Zürich, augusztus 23. A cionista Aktions Comitee által kinevezett politikai bizottság pénteken tartotta meg első közös ülését a cionista executívával. A bizottság tagjai közül résztvettek a tanácskozáson: Lord Melchett, Harry Sacher, Namier professzor, Rav Berlin, Berl Katznelsohn és dr. Wise, Frankfurter professzor képviselőiben.

Háromszorosára emelte az államvasut a vagonok késedelmes kirakása miatt szedett fekbéreket

Óránként 30 lej a fekbér az első napon, a második napon 45 lej, a harmadik napon 60 lej vagononként

Bucuresti, augusztus 23. Az államvasutak vezérigazgatósága rendeletet bocsátott ki, amely szerint a hó 8-tól visszamenőleg az előírt határidőn túl leterhelt vagonok utáni fekbérléseket háromszorosára emelik. A rendelet szerint a jövőben az első napon óránként és vagononként 30 lej a fekbér, a második napon 45 lej, míg a harmadik napon 60 lej szintén óránként és vagononként. A rendelet általános megdöbbenést keltett az érdekelt közt. Különösen Galaton zúdultak fel az érdekelt terményexportőrök. Szindikátusuk útján

interveniáltak is az illetékeseknél és előadták, hogy a vagonok késői kiürítését nem az exportőrök hanyagsága idézi elő, hanem az, hogy a kikötők adminisztrációja késedelmesen intézkedik a vagonok kiürítése ügyében. Egyik kikötő sincsen napi száz vagon lerakásánál nagyobb kapacitásra berendezkedve és így olyankor, amikor nagyobb a forgalom, természetesen nagyszámú vagon vesztegel kirakatlanul és esik a horribilis összegű fekbér fizetése alá. Ugyanez a helyzet a vasuti állomásoknál is. Mindössze az a különbség, hogy itt meg az idézi elő az anomáliát, hogy az

állomások főnökségei nem bocsátanak kellő mennyiségű mozdonyt rendelkezésre. Csaknem kivétel nélkül az tehát a helyzet, hogy a vagonok késedelmes kiürítését nem a címzett késlekedése idézi elő, hanem a vasuti és kikötői hatóságok bürokráciája, vagy a rendelkezésre álló felszerelések hiánya.

A galati exportőrök panaszára Marinescu mérnök, államvasuti inspektor, ígéretet tett, hogy intézkedni fog abban az irányban, hogy a különböző állomásokon a szűk sélges tolatás elvégzése céljából a vasutak állományát mozdonyt bocsásson az exportőrök rendelkezésére. Marinescu mérnök az egész kérdés megoldása helyett egy kedvezőtlen, fájdalomcsillapító gyantát a most, szerdán kivetett fekbéreket elengedte a panaszkozó exportőröknek. Sajnos, egyenre vigasz. A háromszoros fekbérről szóló rendeletet ugyan a fenti indokolt panaszok ellenére is végre fogják hajtani.

— Technikai építkezési osztály a szovjet kormányban, Moszkvából jelentik: A szovjet népbiztosanácsa és központi végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy a jelenlegi nehézipari népbiztoság kettéválasztásával új mechanikai építkezési osztályt létesít. A nehézipari népbiztoság vezetésével Lazar Kaganovicst, a közlekedésügyek irányításával Alexej Bakulint bízták meg.

— Marin volt francia miniszter Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Tegnap este Bucurestibe érkezett Louis Marin volt francia miniszter, aki ma délelőtt kihallgatáson fogadott dr. Anghelescu nemzeti nevelésügyi miniszter. Marin azután Jean Paul Boncour francia ügyvivővel, Minovici professzorral és a volt frontarcosszövetség megbízottjaival tárgyalt.

— Sibiú, aug. 23. (Kátársától) Az állami örökség történelmi vasóközösség előtt.

Adva van egy G. gazdag pék, aki a Londonban és 300 örökséget, egy G. hagyta, akinek képe az öröktagyó hátrállításilag Aradon él.

Az öröktagyó r. detektívek érkeztek tatták a szerencsés az időközben ismer. Érdekes, hogy a dig szerepeltek és esetben megbízásuk amíg meg nem találta érkezett, hogy az megkerült, a londoni

Bonyodalmak Pedig az örökség még csak most kezbeni államrendőrség Máttescu megtalálta lakásban a munkás lentette is az aradi nem felekedve megtektivek 300 ezer leigényt tartson.

A monkásnót meg az örökség hiányzott. A nagyszabeni re-módja szerint értesít a történetéről, amely te a londoni detektív Bucurestiben keresi mót.

A háromszáz m. azonban tovább bony. A bucuresti román anán ugyanis két u

Két brailai fivér, munkások táviratilag ne kessék, az örökség nagyszabeni felfedező-gokolással, hogy has Londonban és hogy ő

Az aradi rendőrség-követtség, amelyhez a ták, nem is választott. Ekkor már, hogy legyen, Gáll Anna t. Barbat O. nagyszab aki most már a jogi te és hatalmas beadv. óának alapos igénye jea bróksege és eg bizott meg azzal, h welségen képviselje.

Szinte unalmas m adányra sem érkez zott válasz...

Holott, hogy teljes minden va. zata, m lentkeztek örökösök gyon felvételére.

Egy budapesti Gál A gyar Gáll Annák köz lapokban olvasott a lentkezett a külügym osztályán, ahol bejele nagyapja, Gál János onnan vándorolt ki so donba, tehát minden londoni milliók bold.

A magyar külügyn az újabb örökösödési ügyminisztériummal jegyzékben, amely me gyar állampolgárnó ig

Az egyik brailai ör solta a többi örökösök nek, hogy értekezlet és beszéljék meg a t nem sikerülne a meg egymás között közös mas vagyont, mert a mindegyiknek.

A nagyszabeni mur egy látszik a legzős kőzött, visszautasított zal, hogy nem óhajt. kőtségeket csinálni a Mialatt az örököső londoni hatalmas és k körül, a londoni detek tők Bucurestiből és a

Gál A

Van-e örökség

Sibiú, aug. 23. (

kátársától) Az áll

jes örökség történe

vasóközösség előtt

Adva van egy G.

gazdag pék, aki a

Londonban és 300

örökséget, egy G.

hagyta, akinek képe

az öröktagyó hátr

állításilag Aradon él.

Az öröktagyó r.

detektívek érkeztek

tatták a szerencsés

az időközben ismer

Érdekes, hogy a

dig szerepeltek és

esetben megbízásuk

amíg meg nem talál

ta érkezett, hogy az

megkerült, a londoni

Bonyodalmak

Pedig az örökség

még csak most kez

beni államrendőrség

Máttescu megtalálta

lakásban a munkás

lentette is az aradi

nem felekedve meg

tektivek 300 ezer le

igényt tartson.

A monkásnót me

az örökség hiányzo

t. A nagyszabeni re

módja szerint értes

ít a történetéről, amely

te a londoni detekt

ív Bucurestiben keres

mót.

A háromszáz m

azonban tovább bony

. A bucuresti román

anán ugyanis két u

Két brailai fivér,

munkások táviratilag

ne kessék, az örökség

nagyszabeni felfedező

-gokolással, hogy has

Londonban és hogy ő

Az aradi rendőrség

követtség, amelyhez a

ták, nem is választot

Gál Annák versenyfutása egy 300 millió lejes örökségért

Van-e örökség, vagy egyáltalában nincsen? Beszélgetés a nagyszzebeni Gál Annával, akinek már sok ellenfele van a versenyfutásban

A megtaláló már képzeletben fel is építette palotáját

Sibiu, aug. 23. (Az Uj Kelet kiküldött munkatársától) Az állítólagos háromszázmillió lejes örökség története ismeretes az erdélyi olvasók között. Az örökösök közül halálozik el Londonban és 300 millió lejes állítólagos örökségét, egy Gál Anna nevű unokájára hagyta, akinek képét állítólag meg is találják az örökösök hátraahagyott írásában és aki állítólag Aradon él.

Az örökösök rendelkezés nyomán londoni detektívek érkeztek Aradra, ahol hiába kutatták a szerencsés örökös munkáseányát, mert az időközben ismeretlen helyre eltávozott. Érdekes, hogy a londoni detektívek csak addig szerepeltek és addig kutatták kétségbeesetten megbízásukhoz híven az örökösöt, amíg meg nem találták. Mihelyt azonban híre érkezett, hogy az örökös Nagyszzebenben megkerült, a londoni detektívek eltűntek.

Bonyodalmak vigjátéka 300 millió körül
Pedig az örökség bonyodalmas története még csak most kezdődött igazán. A nagyszzebeni államrendőrség egyik detektívje, Titu Matescu megtalálta egy nagyszzebeni szerény lakásban a munkásnőt és nagy diadallal jelentette is az aradi rendőrségnek felfedezését, nem feledkezve meg arról, hogy a londoni detektívek 300 ezer lejes beígért jutalmára igényt tartson.

A munkásnőt megtalálták. Most már csak az örökség hiányzott. A nagyszzebeni rendőrség annak rendje és módja szerint értesítette az aradi rendőrséget a történetéről, amely viszont már hiába kereste a londoni detektíveket, akik azóta állítólag Bucurestiben keresik a szerencsés milliomosnőt.

A háromszáz millió örökség története azonban tovább bonyolódik. A bucaresti román lapok közleményei nyomán ugyanis két újabb örökös jelentkezett.

A brailai Gál-fivérek
Két brailai fivér, Gál János és Gál György munkások táviratilag jelentették be, hogy elne kérésük, az örökségre tartott igényüket a nagyszzebeni felfedező detektívnek, azzal az indoklással, hogy hasonlevi apjuk kíváncsori Londonba és hogy ők az igazi örökösök.

Az aradi rendőrség és a bucaresti angol követéség, amelyhez a jelentéseket továbbították, nem is válaszolt a jelentkezőknek.

Ekkor már, hogy az örökség sorsa biztos legyen, Gál Anna ügyvédet is fogadott, dr. Barbat O. nagyszzebeni ügyvéd személyében, aki most már a jogi formalitásokat is elintézte és hatalmas beadványban igazolta védenének alapos igényeit a háromszázmillió lejes örökségre és egyben bucaresti ügyvédet bízott meg azzal, hogy az ottani angol követéségen képviselje védenéke érdekeit.

Számtalan már ismételt: Erre a beadványra sem érkezett még semmi határozott válasz...

Holott, hogy teljes legyen a tragikomédia minden vázata, már a határon túlról is jelentkeztek örökösök a hatalmas angol vagyron felvételére.

A budapesti Gálók
Egy budapesti Gál Anna, egy a sok ezer magyar Gál Annák közül, aki a magyarországi lapokban olvasott a hatalmas örökségről, jelentkezett a külügyminisztérium öröksőségi osztályán, ahol bejelentette, hogy egykori nagyapja, Gál János Aradról származik és onnan vándorolt ki sok évtizeddel ezelőtt Londonba, tehát minden kétséget kizárólag ő a londoni milliók boldog várományosa.

A magyar külügyminisztérium viszont ezt az újabb öröksőségi igényt a román külügyminisztériummal közölte diplomáciai jegyzékben, amely még nem válaszolt a magyar állampolgárnó igénykeresetére.

Az egyik brailai örökös már azt is javasolta a többi örökösöknek, illetve, igénylőknek, hogy értekezleten gyűljenek össze és beszéljék meg a teendőket és amennyiben nem sikerülne a megegyezés, úgy osszák el egymás között közös bejegyzéssel a hatalmas vagyont, mert abból így is jut még elég mindenkinek.

A nagyszzebeni munkáseány azonban, aki úgy látszik a legjózanabb az örökösjelöltek között, visszautasította ezt az indítványt azzal, hogy nem óhajt előre inni, illetve előre költségeket csinálni a medvebőrre...

Mialatt az örökösök már hajbakaptak, a londoni hatalmas és állítólagos Gál-hagyaték körül, a londoni detektívek nyomtalanul eltűntek Bucurestiből és a milliók táncában most

már csak az első örökös, a nagyszzebeni munkáseányt és felfedezőjét, a nagyszzebeni detektívet szóltathatjuk meg...

En vagyok az igazi örökös — mondja Gál Anna...

A nagyszzebeni munkáseány egyszerű és szegényes szobában lakik. A szegényes környezetben annyi nyilatkozatot adott, hogy most már fölényes nyugalommal kezeli az újságírókat.

Már eleve és minden kétséget kizárólag megállapítja:

— Akárhány pénzhajászó örökös fog is még az idők folyamán felbukkanni, egyet le akarok szögezni. Az igazi Gál Anna, ha tényleg létezik a háromszázmillió lejes örökség, én vagyok, mert az én nagyapám vándorolt ki az aradmegyei községből Londonba és tudtuk is róla, hogy nagyon gazdag lett.

— Ha tudták, hogy Gál János olyan gazdag lett, miért nem irtak eddig neki és miért nem tartották fenn vele az érintkezést — kérdezzük Gál Annától.

— Az édesanyám, aki egy évvel ezelőtt halt meg — mondja Gál Anna — levelezett hosszú ideig nagyapámmal és aztán egyszer megszakadt a levelezés köztünk. Pedig képeket is küldött rólam, a nővéremről, aki most Pesten van férjével és az öcsémről, aki katonáskodik és lehet, hogy az a fénykép,

amit most Londonban megtaláltak.

Van-e örökség?
Körülnézünk a szegényes butorzatú szobában, reanézünk Gál Annára, a szegény nagyszzebeni munkáseányra és az az érzésünk, hogy ebben a pillanatban még husz-lejes és nem millió gondjai vannak.

— Mondja Gál Anna, hisz maga ebben az örökségben?

— Ha őszinte akarok lenni — feleli Gál Anna — most már kezdek kételkedni benne, hogy annyi idő óta semmi válasz sem érkezett kérdézőkördéseimre, pedig az elején nagyon hittem benne. És mások is hisznek benne. Naponkint tíz-husz levelet kapok, segélykérést én, aki még most magam is segélyre szorulok. De összegyűjtöm őket szep sorjában — reámutat egy levélkötegre ami az asztalon fekszik és ha tényleg lesz miből megválaszolni — és elintézem őket. Már olyan is akadt aki előleget is adott volna az örökségre ami igazán jól is jött volna, de féltek hogy nem lesz semmi az örökségből és akkor megbüntetnek érte — mondja rezignáltan Gál Anna.

Sablonos kérdés, de ezt minden örökös nő mellének szegzik:

— Mit fog csinálni a háromszázmillióval, ha megkapja? — kérdelem Gál Annától.

— Nem nőnek való ennyi pénzzel bajlódni

Zavargásokkal fenyeget a lengyelországi parasztsztrájk

Nagy agitáció folyik a parasztság körében

VARSO, augusztus 23. A parasztsztrájk eddig husz halálos áldozatot követelt. Az agitáció különösen a Malopolszka körzetben folyik. Glazován több, mint tízezer paraszt gyűlt egybe. A hatóságok attól félnek, hogy a néppárt tagjai zavargásokra fogják ragadtatni magukat. A szombaton letartóztatott Gruszka néppárti képviselőt szabadlábra helyezték és felkérték, hogy igyekezzék csitítani híveit.

Iorga meghirdeti „a lelkiismeret és a munka háboruját” a zsidók ellen

A „Iudaica” tizedik cikkének jellemző konkluziói

Bucuresti, augusztus 23. Iorga professzor Iudaica című cikksorozatának tizedik folytatása látott ma napvilágot, a professzor kevés embertől olvasott, de ujabban a jobboldali sajtó oly nagy figyelmének örvendő lapjában, a Neamul Romanescban. A cikksorozat történelmi adatokkal igyekezett bizonyítani, hogy a zsidók romániai települése friss eredetű, főleg a tizenkilencedik században történt, tehát a zsidók nem hivatkozhatnak ebben az országban történelmi multra. A továbbiakban azt fejtegette Iorga, hogy mennyire tudatosan, szervezeten és alattomos módon hatoltak be a gazdasági és kulturális élet különböző ágaiba és hogyan szorították ki onnan a román elemet. A tizedik cikk, amely a jelek szerint az utolsó is, a professzor konkluzióit foglalja össze az alábbi jellemző írásban:

Es most?
Mi a helyzet, amelyet számunkra elismerhetünk és mi a kötelesség, amely reánk vár?

Midőn európai jellegű határozattal kiterjesztették a politikai jogokat azokra, akik ugyanazon töke segítségével kisajátítottak bennünket, üzletről-üzletre, műhelyről-műhelyre, házról-házra, mint Iasi-ban, ahol egyáltalán nincs román gazdaság, ezeket a szavakat mondtam a képviselőházban az őket reprezentáló Adolf Stern képviselőnek: Megadtunk Önöknek mindent, amit megadhattunk, most Önökön van a sor, hogy érdemesnek mutatkozzanak arra, amit kaptak.

Miután politikailag azonosossá váltak velünk, akik ezt az államot megteremtettük és megnagyobbítottuk, nekik a zsidóknak kötelességük volt kijönni a gettóból. Megtették?
Nem. Továbbra is maguk között élnek. Megőrzik azt, ami megkülönbözteti őket, azon dolgoznak, hogy nekik, mint előzőlő nemzetnek minél többjük legyen. Még a szabad foglalkozásokban is, a közoktatásban, a tudományban, az irodalomban, mint ügyvédek, mint orvosok, mint építészek,

hangzik a válasz. —Kiválasztok magamnak egy férfit, hozzámegek feleségül és akkor ő majd elrendezi az örökséget...

Gál Anna mindezt olyan fölényesen és önbizalommal mondotta, mintha máris egy amerikai acéltröszt öröksége állana háta mögött és most már nem marad más hátra minthogy a milliókra áhító férjfelöltek tényleg megtegyék komoly házassági ajánlatukat.

A detektív már három milliót kér...

Titu Matescu, a nagyszzebeni állomás rendőrségének vezetője és aki Gál Annát felfedezte, joviális vidám rendőrtiszt.

Hosszan, bőbeszédűen mondja el, hogy felesége magyar nő és ő olvasta először egy magyar lapban a háromszázmillió örökség híret és a cikket férjének is lefordította. Ő pedig rögtön emlékezett hogy egy Gál Anna nevű munkáseányval már volt dolga.

— Ha lesz valami az örökségből — mondja Titu Matescu detektív — nem elégszem meg a kilátásba helyezett 300 ezer lej jutalommal hanem hárommillió lejt tartok igényt, mert a megtalálónak tíz százalék jár a jutalékból.

Titu Matescu ebben a pillanatban úgy beszél Gál Annáról, mint egy tárgyról és hiába is próbálunk előlött vitába bocsátkozni vele, a detektív nem tági a három milliót amit be is osztott magának.

— Két millió lejért egy blokkházat építetek magamnak — mondja, — már be is kertem a terveket és egy millióskát meghagyok készpénznek és aztán, rögtön itt hagyom a rendőrséget... A leány már adott is írást a jutalomról — mondja diadalmasan és öntelten Titu Matescu államrendőrségi detektív, egy hatalmas palota képzeletbeli ura, aki ebben a pillanatban paprikát, hagymát és turót vacsorázik papíron a szebeni állomás rendőrségén...

Benczel Béla

mint tanárok, nyelvészeikkel, bölcselőikkel, újságíróikkal, költőikkel, kritikusaikkal egyszerűen kidobnak bennünket országunkból. Oly hosszú idő alatt egy-két eseten kívül az ő nagy gazdagságukról nem került elő egyetlen ajándék sem, egyetlen visszatérítés, a mi egyre nehezebb szükségességeinkkel szemben.

Számotvetve növekvő erejűnkkel, eltiporják tplomainkat, elfoglalják üzleteinket, elhódítják helyeinket és ami még veszélyesebb, meghamisítják lelkiünket, lealacsonyítják erkölcsiségünket az újságírói és irodalmi ópiummal, amellyel boldogítanak.

Ahelyett, hogy elősegítsék a „lelohaldást”, amely okosan szervezett kivándorlással lecsökkentené az arányt a városokban egy bármely nemzeti környezetben megengedhető nővára, magásra tartják a folytonos előnyomulás zászlaját, minden hozzájuk tartozó erő érdekében és hogy az előnyomulást elrejtse, névváltoztatásokhoz folyamodnak az életben és álnevekhez az irodalomban.

Fájdalommal mondom ezeket a dolgokat, mert valamely embercsoport minden végzetes tévedését átérzem az emberiségben, amely áthatja őket és siratom az öngyilkosságokat, amelyek utban vannak. Teszem ezt annál is inkább, mert tudom, mennyit használtak a civilizációknak ezek a zsidók, akik kiragadták magukat a gyűlölettel és mohósággal teli régi gettó átkából, magukra zúdítva azoknak ellenségeskedését, akik között elhelyezkedtek.

Es így?
Mi szervezkedjünk meg az öntudat és a munka háborujára. Fogjunk össze mindenütt, ahol még vagyunk. Es induljunk neki annak visszahódítására, amit elvesztettünk, mindennapos fáradsággal, tökéletes egyetértésben és megszakítva a kapcsolatot azokkal, akik el akarják foglalni helyeinket.

Ők maguk között, magukért, ahogy akarták. Mi magunk között magunkért, így akarjuk!

— Erzekenyen meglópták a Balaton mellett Vilmos excsászár unokáját. Budapestről jelentik: Vilmos excsászár unokája, Vilmos herceg, tegnap feljelentést tett a Balatonkörnyéki rendőrhatalóságnál, hogy szállodai szobájába ismeretlen tettes behatolt és elvitte feleségének összes ékszereit, köztük egy 8000 pengő értékű briliáns gyűrűt. A herceg és felesége alig 1-2 órával azelőtt érkeztek „rangjete” a szállodába. A rendőrhatalóságnak az a véleményük, hogy miután a hercegi pár rangrejtve utazott, valószínűleg külföldről egy nagyobbstílusú szállodai tolvaj nyomon követte a hercegi párt és mihelyt az első kedvező alkalom nyílt Magyarországon, azonnal ellopta tőlük az ékszereket.

Augusztus 24-én,
kedden egy estére visszajön

Salamon Béla
és ragyogó társulata.

Teliesen új műsor!!!
Jegyek a pénztárnál rendes helyárazakon.

SZTUS 24.
és tiltakoznak...
tervezet a zsidó...
ljen. Mi nem...
milyen formá...
ta szervezettel...
te a revizionis...
m követelte a...
ndkét partján...
N. Z. O.-hoz...
kájához.
ez a nyilat...
knak a hatása...
revizionistákkal...
ottak el. Egyéb...
a revizionis...
at között az...
sak kijelenti...
Agudával va...
kai természé...
tti világnézet...
ra is fennáll...

a Néinsagerek...
erdésében az...
o olyan éles a...
et-mondók kö...
kongresszu...
vezére maga...
elnöke, míg a...
senevi főrabbi...
képvisel az...
doxia”, amely...
ben állásfogl...
különösen a...
rint a rabbi...
dlnak. Itt a...
ek közé tarto...
lkező pozsonyi

a revizionisták...
gyébként befe...
azon javasla...
ívják össze a...
képviselőit, el...
a revizionisták...
jogához. Ezzel...
fognak össze...
képviselői.
schinszky Jenő

állam...
kira...
ket...
harmadik

ocsátanak kel...
rendelkezésre...
nát a helyzet...
műritését nem...
elő, hanem a...
birokráciája...
felszerelések

zára Marines...
ktor, igéret...
ban az irány...
sokon a szük...
ból a vasut...
on az export...
u mérnök az...
tt egy kedve...
gyanánt a...
eket elenged...
ok. Sajnos, ez...
ok fekbérről...
enti indokolt...
gják hajtani.

ály a szovjet...
tik: A szovje...
nti végrehajtó...
y a jelenlegi...
lasztásával új...
yt létesít. A...
ésével Lazar...
ek irányításá...
s.

ter Bucuresti...
nap este Bu...
n volt francia...
allgatáson fo...
nevelésügyi...
Paul Boncour...
rofesszorral és...
megbízottával

Zsidó sport szombaton

Irta: Dr. LÓWY FERENC

A sport nem zsidó találmány. A bibliai korban a nomád, majd földművelő zsidó nem ismerte, de nem is tudott volna lelkesedni érte. A hellén korban azonban gyorsan lábra kapott a zsidók közt is, de a második jeruzsálemi templom pusztulásával ez is eltűnt a zsidó közéletből és csak az új korban találkozunk szóróványosan egyes zsidó sportolókkal. Maga a zsidóság csak a világháború után szervezi meg a zsidó sportegyesületet, melyhez *Max Nordan* adta ki a jelszót: „*Muskeljudenthum*”, izomzsidóságot! Helyes, okos meglátás volt ez részéről. Megvallom, hogy engem a sport sosem érdekelt, de azt is megvallom, hogy öröm és jogos büszkeség töltött el, midőn a háború után egyre-másra keletkeztek a különböző zsidó sportegyesületek, melyek hatalmas lendületet vettek és dicsőséget szereztek a zsidó teljesítményeknek és a zsidó népeknek. Mint a háborúban a zsidó katonák hősiessége megcáfolta a zsidók gyávaságáról elterjedt rágalmat, úgy a háború utáni korban keletkezett zsidó sportegyesületek megmutatták, hogy a zsidók e téren is emberül megállják helyüket.

Kezdetben — jól emlékszem — a zsidó sportfiatalok nemcsak névleg, de vallásilag is ügyelt a zsidóságra. Így pl. szombat nem utaztak, a rituális étkezésre ügyeltek, a zsidó hitközségek és egyesek köteletségüknek tartották ebben támogatni őket. Büszkéek voltak a Barkochba, a Haggibbor, a Hakoah csodaszép teljesítményeire. Lassanként azonban a zsidó labdarúgó és más sportoló fiatalok zavartalanul utazgattak szombaton, nem voltak kíváncsiak a zsinagóga belsejére és nyugodtan érték a zsidó — Hónasa Rabbá előtt. — A jámbor zsidók erre elfordultak tőlük és a sportoló ifjuság nem törődött velük. Szent a béke.

Nem is volna semmi baj, ha a zsidó nevet és jelleget is elhagynák. Azonban, hogy enyhén szóljunk, mégis csak különös, hogy a „*Makkabi*” nevű zsidó sportegylet rövid idő alatt most már második rendezett szombat napján uszóversenyt Erdély egy-egy nagy zsidó centrumában. A szombatot meg szabad szegni zsidóknak, ha valakit szombat napján kell Ábrahám szövetségébe felvenni, mert az naphoz van kötve, amit nem lehet eltolni. A szombatot meg kell szegni zsidó embernek, ha emberéletének megmentéséről van szó. (Természetes faji és felekezeti különbség nélkül!) De hogy uszóverseny kedvéért is megszegjék a szombatot, arra hiába keres az ember lehetőséget a Talmudban vagy a Sulchan Áruuban, az a mai Makkabeusok kétes dicsősége. Az ősi Makkabeusok, mikor a szírek szombat napján lepték meg őket rejtékhelyükön, inkább le hagyták magukat mérsároltatni, de még életük megmentésére sem fogtak szombaton fegyvert kezükbe. (Ekkor határozták azután el a szabadságharc vezetői, hogy ezután védekezni fognak szombat napján, nehogy az ellenség szombatonként egyszerűen ellentállás nélkül kiirtsa őket.) Alig hiszem, hogy zsidó ember megmagyarázhatná, vagy megérthetné, hogy miért kell a zsidókból álló, zsidók által fenntartott zsidó sportegyesületnek a legszentebb zsidó ünnepet, a szombatot versenyrendezéssel megszegni, vallásos bünt követve el és másokat is büntre csábítani, mint Jeróbeám ben Nebath tette annakidején. *Még kupaszentelés kedvéért sem szabad.* Hiszen a zsidók szombatját még Fáraó, a zsidók első és legzsarnokabb elnyomója is respektálta. Mit mondunk akkor, ha pártkülönbség nélkül kérjük és követeljük, hogy a vallástartó zsidó ifjuságot ne kényszerítsék az iskolákban szombatszegésre, hogy szombaton irjanak, vagy kézimunkát végezzenek, ha zsidókból álló, zsidók által fenntartott egyesület önként, kényszer nélkül szegi meg a szombatot?! Mert amit az egyes ember tesz, vagy mulaszt az magánügy, de amit zsidó egyesület tesz, az már zsidó közügy, ami mellett nem szabad szótlanul cselekedni. Vajon tudják-e a Makkabi vezetői, hogy ez nagy „*Chilul Hasém*”, azaz Isten nevének megszenteltelenítése, amely olyan, bűn, mit még a Jom Kipur sem bocsát meg?! Én azt hiszem, hogy nem tudják.

Az egyszeri rabbi a Talmud egy különös megjegyzését magyarázta híveinek, amely szerint a Messiás nem jön el, míg Izráél fiai vagy mindnyájan ártatlanok, vagy mindnyájan bűnösök nem lesznek. Mit gondoltok — kérdi a rabbi, melyik fog előbb bekövetkezni? „Mindnyájan bűnösök lesznek!” — kiáltották a hívek. Tévedtek — szölt a rabbi — mindnyájan ártatlanok lesznek, annyira elzsidólanodnak, hogy nem is tudják, hogy bűnösök.

Hogy a „Makkabi” sportegyesület már ott tartana, vagy hogy így akarná-e a Messiás eljövételét siettetni? Nem tudom, nem akarom elhinni.

KÖZGAZDASÁG

Gazdátlan milliók

Az Inzestrarea kötvény nyertesei nem jelentkeznek millió nyereségeikért

Bucuresti, aug. 24. Az 1934. évi beruházási kölcsön vagy ahogy jobban ismerik: Inzestrarea kötvények amortizációját sorsolás útján ejti meg az állam olyképpen, hogy évente meghatározott számú kötvényt kisorsol és a kihúzott kötvényeket visszaváltja. A beváltás általában véve 20 százalékos felárral történik az 1000 lejes kötvényért 1200 lejt fizetnek. Ezenkívül azonban kioszt az állam minden évben a kisorsolt kötvények között több 3 millió lejes, egymillió, fél és negyedmillió stb. nyereseményt is.

Ez a nyereseményes sorsolás nagyban hozzájárul az Inzestrarea kötvények népszerűségéhez. Ma ugyanis a beruházási kötvény a román értékpapírok favoritja, amely 4,5 százalékos aránylag kicsiny kamatozása mellett értékben meghaladja a többi papírokat. Jelenleg ugyanis 70-73 kuruzson veszik és adják ezt a papírt, ugyanakkor, amidőn például az 5 százalékos, tehát magasabb kamatozású kisajátítási kötvények árfolyama 55 körül ingadozik.

Kézenfekvő volna tehát az a felfogás, hogy a sorsolások idején az Inzestrarea kötvény tulajdonosai érdeklődéssel várják a huzások eredményeit, amelyeket annál könnyebb ellenőrizni, mivel a napilapok, román és magyar nyelvűek egyaránt, közlik is a nyertes kötvények számain. Ugy látszik azonban, hogy az emberek egy része közömbösen fordít háttal Fortuna asszonynak és egyáltalában nem számít arra, hogy a szerencse bőségzsarujából egy csöpp a számára is eshetik.

Hivatalos adatok beszélnek ugyanis arról, hogy az Inzestrarea kisorsolt kötvényeinek tulajdonosai közül igen sokan nem jelentkeztek a nyereségek felvételére. Így például egyenként 3 millió lejt nyert a következő két szám: 3.345.001 és 2.557.856, mindkettőt még tavaly húzták ki. Egyenként egymillió lejt nyertek a következő számok: 2.493.237 még 1935. évben, 1.215.555 ugyanakkor és 2.483.237 az 1936. évi huzásoknál.

Hasonlóképpen nem jelentkezett a nyereségért 9 kötvénytulajdonos, akik egyenként fél-millió lejt nyertek, valamint másik kilenc kötvénybirtokos akik sorsjegyeit negyedmillió lejes nyereségekkel húzták ki.

Azoknak a száma, akik 100.000 lejes nyereségeikért nem jelentkeztek 118-ra rug. Kihúztak ezenkívül többek között 675 kötvényt egyenként 24 ezer lejt, 750 kötvényt egyenként 12000 lejt, 830 kötvényt drb-ként 6000 lejt, 1978 kötvényt egyenként 2400 lejt és 5120 kötvényt egyenként 1200 lejt nyereséggel, mely nyereségeket mindmáig elmulasztottak felvenni a kötvénytulajdonosok.

—xx—

Arlejtések textilanyagok beszerzésére. A csendőrfelügyelőség augusztus 31-én Bucarestben arlejtést tart 5000 darab legénységi gyapjutaró és 5000 darab legénységi gyapju riannel beszerzésére. Szeptember 8-án a CFR vezérigazgatósága tart arlejtést különböző vaszonok beszerzésére. Az aviatiikai minisztérium szeptember 11-én 4000 darab szűrőkészletet, 1000 darab káki-ing és 5000 db sátorlap, szeptember 15-én pedig különböző kész katonai ruházati cikkek beszerzésére tart arlejtést.

Olcsozódik a pamut — változatlanok a pamutcikkek árai A nemzetközi pamutpiacon az utóbbi időben a pamutáraknak mintegy 15 százalékos olcsóbbodását tapasztalhatjuk. Szakörök szerint azonban ez az olcsóbbodás a pamutszövetek romániai áraira egyáltalában nem fog kihatni. Ez a 15 százalékos áreredukció ugyanis amelyet a nyerspamutnál tapasztalunk, a fonálal való feldolgozás költségeinek a kontingenciái, vám- és egyéb illetékeknek a figyelembevételével alig 5 százalékra zsugorodik össze. Ha most figyelembe vesszük, hogy a pamutszövetek értékének csak 40-50 százalékát teszi ki a feldolgozott pamutfonal értéke, akkor rájövünk, hogy a nyerspamut 15 százalékos olcsóbbodása alig 25-30 százalékkal

teszi olcsóbbá a pamutszövetek belföldi árait. A pamutcikkek tehát aligha fognak ennek következtében megolcsulni.

A cserzőműhelyekben fennmaradt gyapju kivételének szabaddátételét kéri az Ugr. Amint ismeretes, július 10-től kezdődőleg a kormány mindenféle gyapju kivételét betiltotta nem véve tekintetbe, hogy a nyersbőr feldolgozása alkalmával megmaradó gyapju belföldön nem használható fel, sőt a hadügyminisztérium a katonai posztó gyártásánál szigorúan megtiltotta az ilyen gyapju felhasználását. Így jelentős mennyiségű gyapju maradt értékesítetlenül. Értesüléseink szerint, az Ugr. a kereskedelmi és ipariügyi minisztériumtól kémi fogja a cserzőműhelyekben fennmaradt gyapju kivételének szabaddátételét, hogy az így értékesíthető legyen.

Arlejtések

Sibiu városa: Szeptember 9-én három elektromos szivattyú beszerzése.

Christian község (Brasov megye): Aug. 28-án 120.000 lejt értékű öntöttvascső beszerzése a községi vízmű részére.

Csendőrfelügyelőség: Arlejtés szeptember 6-án Csernovitzban szeptember 7-én Iasiában, szeptember 8-án Chisináuban, szeptember 10-én Focsaniban, szeptember 11-én Constantában, 13-án Craioavában, 15-én Brasovban, 16-án Clujon, 17-én Oradeán, 18-án Timisoarán, 21-én Bucarestben a kerületi csendőrfelügyelőségeken textil- és bőrhulladék eladására.

Postavezérigazgatóság, Bucuresti: Aug. 28-án második arlejtés Hughes és Baudot sürgőnygépekhez szükséges szallagok beszerzésére.

Cluj erdőfelügyelőség: Augusztus 27-én 17 hektár maramuresi fenyeződés kitermelésének eladása.

Baciu község (Brasov megye): Augusztus 28-án 750 köbméter fenyofa eladása. Kiküldetés ár 320 lejt köbméterenként.

Toplita község: Augusztus 30-án 6748 köbméter fenyoanyag eladása községi erdőszékből. Ovadék 5 százalék. Becsülés 1 millió 585.847 lejt. Kiküldési ár 235 lejt köbméterenként.

Munkügyi minisztérium, Bucuresti: Szeptember 16-án az aradi inasothon építkezési munkálatainak kiadása. Előirányzat 14 millió 867.315 lejt.

Közköztisztviselői minisztérium Casa Scolar Bucuresti: Szeptember 3-án a csernovici egyetem könyvtára építkezési munkálatainak kiadása. Előirányzat 18.150.680 lejt.

Autonom Monopolpénztár, Bucuresti: Szeptember 4-én Turtutcaiban dohánnyraktár építése. Előirányzat 1.600.000 lejt. Ovadék 80 ezer lejt. Szeptember 10-én a Belvedere dohánnyraktár betonalapépítványainak kijavítása. Előirányzat 3.100.000 lejt. Ovadék 155.000 lejt.

Bankettet rendeztek Párizsban a damaszki repülőverseny résztvevői tiszteletére. Párizsból jelentik: A légügyi minisztérium tegnap este egyik Bois de Boulogne étteremben bankettet adott az Istres-Damaszkusz-Párizs repülőverseny résztvevői tiszteletére.

Magas vérnyomásnál és vérkeringési zavaroknál reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „*Ferenc József*” keserűvíz nagyon jól tesz, mert a beleket minden megerőltetés nélkül kiüríti, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felfrissíti és igen kellemes közérzetet teremt. Az orvosok ajánlják.

Nagy pompával szentelték fel Mihalache templomát, Bucarestből jelentik: A Muscel megyei Dobresti községben tegnap avatták a templomot, amelyet John Mihalache kezdeményezésére építettek. A felszentelésen az egész megyéből nagyon sokan gyűltek össze. Az istentiszteletet Miron Cristea patriarcha celebrálta. A parochia papja, Ion Popescu tartott beszédet a hála-ját fejezte ki Mihalache iránt. Ezután Miron Cristea került szóásra és köszönetet mondott azoknak, kik adományaikkal lehetővé tették a templom felépítését. Nagy tisztelettel adódik Mihalachenak, mert egyszerű emberként kezdte, aki gyermekeket tanított olvasni. — Mihalache ép úgy, mint én, lent kezdte és most azok között van, akik kormányozzák az országot. Végül Isten segítségét és áldását kérte Mihalache és barátaira. A banketten a patriarcha is felszólt és hangsúlyozta a hit és vallás fontosságát, mely nélkül nem lehet maradandó alkotni a politikában sem. Ion Mihalache válaszolt a beszédre, aki kiemelte a falu és az egyház kapcsolatát a történelem folyamán és hódolattal fejezte ki Miron Cristea iránt, aki halhatatlan művet alkot az egyházi életben.

ÉRDEKES AZ UJ KELET LELKE:

HÍRDESSEN AZ UJ KELETBEN!

Közöltesse ujévi üdvözlését az UJ KELET ROSHASANAI számában.

amely rendkívül gazdag tartalommal, szeptember 6-án jelenik meg. Ily módon jókívánságai eljutnak minden rokonához, ismerőséhez és üzletfeléhez és egyúttal támogatja a Keren Kajemetet is, a palesztinai földvásárlás alapját. A közlési díj kevesebb, mint amennyibe a névjegyek és borítékok, valamint a szétküldés postaköltsége kerülne.

Egyszerű üdvözlés, folytatódólagosan közölve — — — — — 30.— lejt
Egyszerű üdvözlés, külön sorban — — — — — 50.— lejt
Egyszerű üdvözlés, külön szöveggel — — — — — 100.— lejt
Nagyalaku keretes üdvözlés üzletek, vállalatok, egyesületek részére 250.— lejt

Küldje be üdvözlés szövegét és a megfelelő összeget (postabélyekben is) vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz, vagy vidéki fiókkiadóhivatalaink és megbízottaink bármelyikéhez.

A ja

A kínai-japán háború modernizált és brutalizált és elven tökéltve arra rány, azonban a teljes tasztrófáért szerencsétlen. Ehhez az ősi meséhez még az a tortura, hogy le élő áldozatát a támad.

Először Mandzsuria Jehol került sorra, majd testéről Tiencsint. Most újabb tartományra kerül nyitelen folyamat alá fenntartani a látszatot, bárány a támadó fél, amely Sanghaiban játszó tessebb bizonyítéka az módszerének. Japán kéfé híreket hallhatna repülőgépeket szállított ba iltek és egyenesen tak, hogy megbizonyoskadjon. Az autót a kínaiak, mire a japánok tőkínait, aki csak kőte agyonlőtték. A többi kverezés kapott és két terítettek.

Most Kínát teszi fe mé. Japán hadihajók gyorsasággal a színen bizonyítéknak akarják renszétlen Kína ellen, a megcsönkítés jogoss Minden hódító, Aescszen Kína meghódításá sível igyekezett a ptelezni, de Sugiyama-ter vakmerősége tulter pan őt esztendő alatt csatolt a japán birocossága meghaladja a gát. Mennyi területe foglalni?

Japán kétségkívül el egész Eszak-Kína fölé zébe ragadja. Nem tudom elhinni, lia, Amerika és Orosz fiai tisztában volnának tösege lenne országai birodalom kialakulás amilyenre Japán most kionak célját elérnie, rületeken 200 millió magához az uralmat. még Japán és Korea k a militarista birodalmias és intelligens em.

Japán gigantikus va azok a végső okai, hajnalhasadása óta a lakosságát kelet felé felé. A jövőben Am tulsó partján hatal nagyhatalommal áll több mint kétszer mint az Egyesült All mat nem fogják agg országok ügyeibe be

Oroszországnak elő lesz a keleti szomsz vizen már akkor tön dalmat, amikor Japá volt az új birodalom nyivel nagyobb önbiz nok, hogy ezt meg t éppen olyan nagy ter nak rendelkezni, min ság száma pedig két szovjetbirodalomé.

A japán imperializ választotta ki a legel latlanul ügyesen has elnyöket. Mandzsuri amikor Anglia a tő pénzügyi válságát vesszük azt is, hogy ter egyáltalán nem kor könnyű megé sem vetett a kegye donból, akár Wash érkeztek is.

Ha akkor London működött volna sz tes szövetséggel. A

STE
Str. N. Iorga (v

SPORT

Az erdélyi zsidó egyesületek első uszóversenyén

a Haggibbor szerezte meg a Ben-Zion Kupa védelmét

Sebestyén (Haggibbor) kerületi rekordot uszott

Tárgu-Mufes, augusztus 23. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton és vasárnap bonyolította le az itteni Makkabi a Sennensieb Béla Ben Cion kupaversenyt, amelyért az erdélyi Makkabi Szövetségbe tartozó egyesületek küzdöttek meg. A versenyt a Haggibbor nyerte 133 ponttal a vásárhelyi Makkabi (115) és aradi Hakoah (51) előtt.

Részletek a következők:

Szombaton

100 m ifj. mell: 1. Sebestyén Haggibbor Makkabi 1:32.5 kolozsvári rekord. Régi 1:32.7 Aranyossi, 2. Pintér Haggibbor 1:38.3, 3. Deutsch Makkabi 1:38.9.

200 m női mell: 1. Grünwald Haggibbor 4:13.8, 2. Erdélyi Makkabi 4:14.8, 3. Goldstein Haggibbor 4:17.5.

100 m leány gyors: 1. Pallek Ibi Makkabi 2:15.

100 m ifj. hát: 1. Grünwald Hakoah, 2. Pintér Haggibbor 1:40, 3. Erdélyi Makkabi 1:57.

50 m leány hát: 1. Jakabovits Makkabi 0:49 mp, 2. Grünwald Haggibbor 0:58.9 mp, 3. Goldstein Haggibbor 1:06.2.

50 m ifj. gyors: 1. Jávör Hakoah 0:32.3, 2. Sándor Haggibbor 0:33, 3. Rátz Hakoah 0:34.8.

1 m férfi gyors: 1. Jávör Hakoah 1:16.3, 2. Sándor Haggibbor 1:16.3, 3. Kohn Makkabi 1:20.2.

200 m női gyors: 1. Grünfeld Makkabi 8:54.2, 2. Benedek Haggibbor 4:02.

200 m férfi mell: 1. Sebestyén Haggibbor 3:28.4, 2. Pintér Haggibbor 3:41.4, 3. Jakabovits Makkabi 3:51.2.

100 m férfi hát: 1. Grünwald Hakoah 1:34.2, 2. Schwartz Haggibbor 1:35.8, 3. Welzer Makkabi 1:37.4.

3x10 leány vegyesstaféta: 1. Makkabi (Jakabovits, Kohn, Pale) 2:40.2, 2. Haggibbor (Goldstein, Blattner, Grünwald) 2:52.

4x50 m ifj. gyorsstaféta: 1. Hakoah (Földes, Grünwald, Rácz, Jávör) 2:24.6, 2. Makkabi (Stein, Engelberg, Fritsch, Hirsch) 3:32, 3. Haggibbor (Nóti II, Róbert, Sebestyén, Sándor) 3:17.6.

Vasárnap

4x50 m leány gyorsstaféta: 1. Haggibbor (Grünwald, Rex, Goldstein, Blattner) 3:33.2, 2. Makkabi (Jakabovits, Erdélyi, Kohn, Pallek) 3:33.6.

400 m férfigyors: 1. Sándor Haggibbor 6:36, 2. Kohn Makkabi 7:03, 3. Schwartz II Haggibbor 7:12.4.

100 m női gyors: 1. Grünwald Makkabi 1:41, 2. Benedek Haggibbor 1:44.8, 3. Pallek Makkabi.

3x100 m ifj. vegyesstaféta: 1. Haggibbor (Pintér, Sebestyén, Sándor) 4:31.4, 2. Hakoah (Grünwald, Frommer, Jávör) 4:34.3, 3. Makkabi (Erdélyi, Deutsch, Stein) 4:53.8.

100 m leány mell: 1. Grünwald Haggibbor 1:53.9, 2. Blattner Haggibbor 1:56.5, 3. Rex Haggibbor 1:58.4.

50 m fiu gyors (nem számít a pontversenybe): 1. Fritsch Makkabi 36.1, 2. Földes Hakoah 36.8, 3. Engelberg Makkabi 37.8.

100 m női hát: 1. Jakabovits Makkabi 1:49.9, 2. Grünwald Haggibbor 2:32.2, 3. Goldstein Haggibbor 2:44.

4x100 m férfi gyorsstaféta: 1. Makkabi (Stein, Braun, Welzer, Kohn) 5:38.4, 2. Hakoah (Földes, Grünwald, Rácz, Jávör) 5:53, 3. Haggibbor (Hirsch, Schwartz, Diamantstein, Sándor) 5:53.8, 4. Makkabi II (Hirsch, Grünfeld, Engelberg)

100 m ifj. gyors: 1. Jávör Hakoah 1:16.8, 2. Sándor Haggibbor 1:16.8, 3. Stein Makkabi 1:24.1.

3x100 m női vegyesstaféta: 1. Makkabi (Jakabovits, Erdélyi, Grünfeld) 5:36.3, 2. Haggibbor (Grünwald, Goldstein, Benedek) 6:34.4.

50 m fiu mell (nem számít a pontversenybe): 1. Deutsch Makkabi 40.2, 2. Markovits Hakoah 44:6, 3. Landau Makkabi 45.

50 m leány gyors: 1. Grünwald Haggibbor 52.2, 2. Pallek Makkabi 59.4, 3. Farkas Makkabi 1:03.

3x100 m férfi vegyesstaféta: 1. Haggibbor Makkabi (Welzer, Jakabovits, Kohn) 4:34, (Schwartz, Sebestyén, Sándor) 4:27.2, 2. Hakoah (Grünwald, Fuchs, Rácz) 4:43.2, 4. Haggibbor II (Pintér, Herskovits II, Hirsch).

4x50 m női gyorsstaféta: 1. Makkabi (Kohn, Erdélyi, Jakabovits, Grünfeld) 3:21.6,

2. Haggibbor (Blattner, Rex, Grünwald, Benedek) 3:24.1.

Vízipótló

Makkabi—Haggibbor 3:3 (2:2). Játékvezető ing. Komjáti J.

Makkabi: Klein, Hirsch—Hermann, Welzer, Braun—Kohn—Stein.

Haggibbor: Erős, Schwartz I—Herskovits II, Pintér, Deutsch—Diamantstein—Schwartz II.

A gólok így estek: Pintér, Diamantstein, Welzer, Kohn, Braun, Diamantstein.

A versenyre visszatérünk.

Két új országos rekord született az atlétikai bajnokságok második napján

Bucuresti, augusztus 23. (Az Uj Kelet tud.) Az atlétikai bajnokságok második napján 3000 néző követte figyelemmel a szép kiírdelmeket, amelyek két új országos rekordot eredményeztek. Részletek a következők:

200 m síkfutás: 1. Iordache Stadiul Român 22.4 mp.

400 m síkfutás: 1. Iordache St. Român 50.2. Országos rekord.

1500 m síkfutás: 1. Kiss UDR 4.11.2 p.

10.000 m síkfutás: 1. Dinu Cristea St. Român 33:21 p.

110 m gátfutás: 1. Maesciuc Dragos Voda 16.2 mp.

400 m gátfutás: 1. Krupka Esta Sun 57 mp. Országos rekord.

Hámasugrás: 1. Calistrat Viforul Dacia 13.85 m.

Rudográs: 1. Elihardt Rékás 3.40 m.

Gerlyvetés: 1. Vamanu St. Român 59.18 m.

Diszkoszvetés: 1. Havaletz Metropola 45.04 m.

Súlylökés: 1. Gurau Braila 13.12 m.

A bukaresti nemzetközi labdarugó-torna második napján mindkét osztrák csapat győzött

Bucuresti, augusztus 23. Admira—Ripensia 5:3 (3:1). Góllövők: Schilling (2), Vogl I, Stoiber és Hahnemann, illetve Dobai, Bindea és Kotormány, Austria—Venus 2:1 (1:0), gólszerzők: Jerusalem (2), illetve Bodola. A kettős műsornak 18.000 nézője volt.

Ba'rátságos mérkőzések

Cernaui. NAC—Dragos Voda 1:0 (0:0). Nagyvárad. Crisana—Gloria 5:0 (1:0). Nagybánya. Tricolor—Univesirtatea 5:3 (2:0). Phönix—Olimpia 5:0 (2:0).

Megindultak a B) divízió küzdőmérkőzései

Temesvár. CAMT—Soimii 5:0 (2:0). Piski. CFR—HTV 1:0 (1:0). Nagykároly. Victoria—Unirea 2:1 (1:0). Bucuresti. Makkabi—Tricolor 4:1 (2:0).

Braila. Franco Romana—Gloria CFR (Galaj) 3:0 (2:0).

Constanța. Victoria—Craiovan 2:0 (1:0). A két csapat közös megegyezéssel barátságos alapon játszotta le a mérkőzést, mivel a jövő héten már mindkettő az A) ligában akar játszani (?)

Galaj. DVA—Sporting elmaradt. Utóbbi nem jelent meg.

A Román Kupa első fordulójának eredményei

Kolozsvár. KMSC—CFR 3:1 (1:1), UEC—Unirea 1:0 (1:0).

Nagyvárad. KAC—Vestul 2:1 (0:1). Beszterce. Ceramica—Napoca 6:3 (2:2). Aranyosgyéres. Sodronyipar—Ciment 1:0 (0:0).

Resica. RMTE—Progresul 6:0 (2:0). Lugos. LMTE—CFR 1:0 (1:0).

Brad. Mica—Astra 5:2 (3:1). Temesvár. Banatul—Politechnica 4:2 (1:1), Marosvásárhely. Ariusul—MTE 4:3 (2:0).

Külföldi eredmények

Budapest. Hungaria—Ferneváros 3:3 (1:1), Ujpest—Nemzeti 7:3 (2:0), Szürketaxi—Törökvis 6:1 (1:1), Budafok—Szeged 2:1 (1:0), Budai 11—ETO 3:0 (3:0). Ez volt a magyar NB első fordulója.

Párizs. A főiskolai világbajnokságok első napján két labdarugómérkőzés volt: Magyarország—Németország 1:0 (1:0), Olaszország—Lettország 6:3 (2:0).

Zsidó sakkzókó figyelmébe. A Haggibbor sportegyesület elhatározta, hogy megalakítja sakkszakosztályát, miért is azzal a felhívással fordul a város zsidó sakkzókóhoz, hogy lépjenek be a sakkszakosztályba. Jelentkezni lehet az egyesület titkárságánál Str. Memorandului 13 a hivatalos órák alatt délután 6—8-ig vagy Schwartz Hermannnál. Telefon 1064.

Külföldi elhelyezkedési alkalm

fiatal fogorvosnak, ki némi tőkével rendelkezik, jól bevezetett, Bucuresti központban fekvő rendelésre betársulhat. Egzisztencia garántálva. Ajánlatok „Sanitas” jellegére Bucuresti, Str. Ghenaie Petrescu 1. címre küldendők.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Kedden este ismét Kolozsváron játszik Salamon Béla

Estendők óta színházi esemény Kolozsváron nem keltett olyan óriási érdeklődést, mint Salamon Béla és társulatának szombat és vasárnap vendégszereplése. Mind három előadás jegyeit elővételben kapkodták el. S nem frázis, hogy százszámra távoztak az emberek a pénztárhoz jegy nélkül. Eppen ezért Salamon Béla elhatározta, hogy kedden egy estére visszatér Kolozsvárra, egy bucsuelőadásra. A keddi előadáson természetesen teljesen új műsorral lépnek fel Salamonék.

Héber szótárak

Mannheim—Grosz: Héber-magyar szótár az első modern teljes héber-magyar szótár rövid nyelvtannal, 628 oldal, kb. 20.000 címszóval díszes kötésben 300 lej, füzve 200 lej.

Mannheim: Magyar-héber szótár modern magyar-újhéber szótár, 300 oldal, 15.000 szó 120 lej. Kapható az Uj Kelet kiadóhivatalában Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

OPERA MOZGO MÜSORA:

kedd, szerda: A garzonleány, főszerepben Danielle Darrieux és Henry Garat. Csütörtöktől: Moszkva—Sanghai, Pola Negri.

ROYAL MOZGO MÜSORA:

Az asszony és a hazugság. Premier. Harri Baur klemelkedő művészi alkotása. Partnere a kiváló román filmszínész: Alfi Cocea. Legújabb Fox journal. Utolsó előadás olcsó nyári helyárrakkal: 15 és plus 5. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Következő műsor az augusztus 27-i szombat nyitás: Jean Harlow, a tragikus és a hunyt fiatal művésznőnek legszebb alkotása: A láthatatlan front. Partner: Franchot Tone és Cary Grant.

MUNKAJ MOZGO MÜSORA:

Hétfőn, kedden, szerdán 3, 6 és 9 órákor. I. A léleknek illi asszony. Társadalmi dráma. Fősz.: Loretta Young és Gary Grant. II. Te vagy a szerelmem. Operett. Fősz.: Camilla Horn és Hans Schenker. III. Journal.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri költésdíj egy adó 3 lej, vastagság betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy torábitunk, ha portóhelyez mellékelve van.

Házasságokat diszkrimináció mellett követhet Klein Mór Áiud, Str. Prințul Carol 44. (Vászbélyeg).

Fogorvos Clujon, szájbán dolgozó fogtechnikus keres. Címét kiadóra kérek.

Matroparti városban nagyon rentabilis kereskedelmi ház italforgalmi üzlettel családok miatt kedvező részletekkel megvásárolható. Komoly érdeklődők közüljük címüket kiadó hivatal utján „Alkalmi” jellegre.

Biztos egzisztenciát nyújtó, 30 éve fennálló, nagy vevőkörrel, egy textil és divatárú üzlet árval vagy áru nélkül elköltözökösés miatt sürgősen átadó. Cím: Schwartz Elemér, Halmeu.

Üzlet-, raktár és pinchehelyiség P. Mihai Viteazulon azonnal olcsón kiadó. Ugyanott Arenheim kassza 3-as, Berkel mérlegek, foszni deszka és kávéartályok eladók. Cím str. Elisabeta 46, 2—3 óra között.

Raktárhelyiséget szárazat azonnalra keresek. „Központi fekvés” jellegre a kiadóra kérek.

Első gimnázista fiu részére intelligens zsidó uricalánál teljes ellátást keresek lehetőleg Regina Maria környékén. „Első” jellegre a kiadóra.

Timisoarai zsidó tanár 1—2 diákot teljes ellátásra elvállal. Cím a kiadóban.

Két iskolás leány teljes ellátást kaphat jobb zsidó családnál. Regele Ferdinand 70. Kohn.

Négy középiskolát végzett, jóeszl és ügyeskezű fiut kitanítok egy igen előkelő, gyártási titkaira féltékenyen örökös szakmára. Az el-sajátításhoz s bevezetéshez 4 estendő szükséges, ezen időre teljes ellátásért 50 ezer lej kérek. Leveleket „Ipari karrier” címen a kiadóhivatal továbbít.

Magános urnónél 2 intelligens izr. iskolás fiu vagy leány teljes ellátást kaphat. Nussbächerne.

Egy intelligens diákleány teljes ellátást kaphat özv. Später Károlynénál, Str. Memorandului 10.

„Metsző, előimádkozó, hitoktató jó bizonyítványokkal állást keres azonnalra, lépés fizetve. Sober, Tamásé, jud. Bihar.

4 szobás komfortos lakás azonnal kiadó. Calea Regele Ferdinand 70.

2—3 fiu vagy leány kaphat lakást és orthokóser ellátást. Farkasné, Regina Maria 12.

Gimnázista leánykát és fiukat orth. zsidó család teljes ellátásra elfogad. A tanulásra szakszerűen lesz felügyelve. Érdeklődni: Nussbacher Ignác Str. Gen. Poetas 20.

Fényképezést (nőt), jó munkakerőt, keresek. Fényképes referátumot eddigi működéséről kér Foto Meisner Cluj, Reg. Ferdinand 3.

A Bécsben megjelenő lapban olvassuk az angol lengyelországi viszonyt. Hét estendő kis fiúruan jött haza az iskolából. — Mondd anyám, mi — Zsidó? — mond mint mindenki más. F hideg van, fázik, ha vannak. Olyan, mint én. Fiam fejét rázza: — Nem, nem, nem! — zati! A zsidók más er sok, árulók. Nem akar és a gyermek zokni nyira meglepett, hogy jutni. — Kisfiam — kérde neked ezeket az ostob

Jó néhány perc mulpodott és elmondotta, Jasio felmondotta nekijanya a legszigorubb gyermekekkel való érvédekezni próbált, a titéssel zavarta el. ként felriad álmából, tetem mellett nemcsak erre a szörnyű korra generációjával. Ismeret velt uriaszony és kékor arra gondolok, hogy nyok ezrei is így gon gyermekekkel, ha felhva már a gyermekek gytelenséget szívnak n öt év múlva a fiukból védek, bírák és politihogyan állanak majd azokkal az eszményiség legjobbjai hirdetteva a mai kis leányok. Vajjon ok is így fognevelni?

Nem gondolnak egy tévesztett emberek évezetett háborúra és hismet alkalmas új hápusztulásra, vére évtés mindez miért? I tünk, mert jóságra és tetre, komolyságra s nünk?

Irene Harand, a festény osztrák irónő jezi ki a zsidó asszony nálja a keresztény pár év múlva, ha az zajlik, nagyon fogja tani magatartása miat

— Időprógnózis. Ikenő légnomás, váltég nyugaton, többny többi részeiben, enyhlassan süllyedő hőmérgati részeiben elektroesök. Ma dében a főnyében 26 fokot mért

— A Rendőség egy napeste 11 órákor t rendőrséget, hogy a házban női hullára bukiszállott bizottság, a ből és egy kerületi tísállapította, hogy a há éves diószegi asszonmban szolgált. Az orvototta, hogy a halál szben állott be. A hullavényszék bonctani intvasárnap súlyos kime tőtrént a Culina utorkétlovas szekerével 9 éves fiut, aki az utjatszódott. A gyerszenvedett, ughygon vés reményt fűznek. fogást csinált a közp osztálya. A Zorlor pian Emil dési jogszigóta körül a kolozsvá hamisítás miatt. A katonaszökevénynt megészökött a 83-as g tása során kiderült, ügyészsége is elfoga ellene kisebb-nagy miatt. A jó családb jogszigorlót átkisértéséghez.

HIREK

Anyák

A Bécsben megjelenő „Gerechtigkei“ című lapban olvassuk az alábbi megrendítő és a lengyelországi viszonyokra jellemző levelet: Hét esztendő kis fiam ma nagyon szomorúan jött haza az iskolából. Keserűen sirt.

— Mondd anyám, mi az, hogy zsidó? — Zsidó? — mondom — olyan ember, mint mindenki más. Ha éhes, ennie kell, ha hideg van, fázik, ha beteg, akkor fájdalmi vannak. Olyan, mint a többi. Te is az vagy. Fiam fejtét rázza:

— Nem, nem, nem! Nem mondd az igazat! A zsidók más emberek. Csálók, gyilkosok, árulók. Nem akarok többé zsidó lenni. És a gyermek zokogásba tör ki. Ez anynyira meglepett, hogy nem tudok szóhoz jutni.

— Kisfiam — kérdem végül —, ki mondta neked ezeket az ostobaságokat.

Jó néhány perc múlva a gyermek lecsillapodott és elmondta, hogy legjobb pajtása, Jasio felmondta neki a barátságot, mert anyja a legszigoribban megtiltotta a zsidó gyermekekkel való érintkezést. Amikor fiam védekezni próbált, a legjobb pajtása boxlószerűen zavarta el. Gyermekek éjszakai-ként felriadt álmából, de minden anyai szeretetem mellett nemcsak reá gondolok, hanem erre a szörnyű korra a maga megmérgezett generációjával. Ismerem Jasio anyját, jól nevelt uriaszony és kétségsé kell esni, amikor arra gondolok, hogy a keresztény asszonyok ezrei is így gondolkoznak. Mi lesz a gyermekekkel, ha felnőnek? Mi lesz velük, ha már a gyermekkorban gyűlöletet és kegyetlenséget szívnak magukba. Husz-huszonöt év múlva a fiukból tanítók, orvosok, ügyvédek, bírák és politikusok lesznek. Vajjon hogyan állanak majd az emberiséggel és azokkal az eszményekkel, amiket az emberiség legjobbjai hirdettek? Tíz-tizenöt év múlva a mai kis leányok már anyák lesznek. Vajjon ők is így fogják gyermekeiket felnevelni?

Nem gondolnak egyszer-egyszer a megtevésért emberek arra, hogy a gyűlölet vezetett háborúra és hogy a mai atmosféra ismét alkalmas új háború kirobbantására: pusztulásra, vérre, évtizedes fájdalomra.

— És mindez miért? Mert zsidónak születünk, mert jószágra és megértésre, hazaszereztet, komolyságra s munkára neveltek bennünket?

Irene Harand, a fenéköt lelkületű keresztény osztrák írónő mély rokonszenvét fejezi ki a zsidó asszony iránt, de egyben sajnálja a keresztény anyát is, aki bizonyára pár év múlva, ha az „ostoba fajgyűlölet lezajlik“, nagyon fogja szegyelni magát mostani magatartása miatt.

— Időpognozís. 1-2 milliméterrel csökkentő légnyomás, váltakozó, többnyire borús ég nyugaton, többnyire derült az ország többi részében, enyhe északi körzetszél, lassan süllyedő hőmérséklet, az ország nyugati részében elektromos kislélekkel kísért esők. Ma dében a fővárosban napon 28, éjszakai 26 fokot mértek.

— A rendőrség egy napi krónikája. Vasárnap este 11 órakor telefonon értesítették a rendőrséget, hogy a Feleacului ut 19. számú házban női hullára bukkantak. A helyszínrre kiszállt bizottság, amely egy rendőrtisztből és egy kerületi tisztiorvosból állott, megállapította, hogy a halott Lovan Juliánna 49 éves díszjezi asszonnyal azonos, aki a házban szolgált. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál szívizélhűdés következtében állott be. A hullát beszállították a törvényesek bonctani intézetébe. — Ugyancsak vasárnap súlyos kimeneteli gyermekgázolás történt a Culina uton. Máté Ignác fuvaros kétféle szekerével elütötte Kovács Antal 9 éves fiút, aki az uttesten több gyermekkel játszadozott. A gyermek súlyos sérüléseket szenvedett, úgyhogy életbenmaradásához kevés reményt fűznek. — Vasárnap délelőtt jó fogást csinált a központi rendőrség bünygyi osztálya. A Zorilor uccában elfogták Campan Emil dési jogszigorót, akit már hónapok óta köröz a kolozsvári ügyészség közokirat-hamisítás miatt. A hadbírósg pedig, mint katonaszökevényt keresi, mert háromszor megszökött a 83-as gyalogezredtől. Kihallgatása során kiderült, hogy szülővárosa, Dés ügyészsége is elfogató parancsot adott ki ellene kisebb-nagyobb bűncselekmények miatt. A jó családból származó megtévedt jogszigorót átírták a kolozsvári ügyészséghez.

2500 pár

elegáns női, férfi- és gyermekcipőt olcsó gyári árban árusítunk a

Casa de Incaltamintă-ban

főpostával szemben.

Calea Regele Ferdinand 25.

— Figyelmeztetés. Tudomásomra jutott, hogy egy Kleinmann nevű fiatalember megboldogult férjem Stern Gerson volt marosludasi főrabbi fényképét üzletszerűen forgalomba hozta. Miután nevezett egyének erre semmilyen felhatalmazása nincs, így a magam, mint családomban tekintélyének megóvása érdekében felkérem az erdélyi zsidó közönséget, hogy a jelentkező Kleinmann urat utasítsák el. Özv. Stern Gersonné.

— Magyar színészek kerti ünnepélye. Aug. hó 28 szombat, és 29-én vasárnap délután 4 órai kezdettel a kolozsvári színészek nagyszabású kerti ünnepélyt rendeznek a ref. kollégium udvarán. Lesz körhinta, bábszínház, különféle nemzeti csárdák, háromféle zenekar, előadás a szabadtéri színpadon, továbbá tánc és szépségverseny. Vasárnap délelőtt 11 órakor gyermekmatiné keretében szintén szépségversenyt tartunk. Mindenki, aki jól akar mutatni, ott lesz ezen az ünnepségen. Belépődíj 30 lej.

— A Zsidópárt értesíti tagjait, hogy rendszeres heti gyűlést holnap, szerdán este 9 órakor a párt Stroescu uca 7/bis alatti helyiségében megtartja.

— Elmosta az eső a tecuci vasutvonalat. Bucurestiből jelentik: A tegnap délutáni általános esőzések folytán Tecuci és Barboi között a vasutvonalat több ponton elmosta az ár. A forgalmat átszállással bonyolítják le. A javítási munkálatok folyamatban vannak.

— Aki friss és munkaképes akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Feren József“ keserűvizet. Az orvosok ajánlják.

— Tovább keresik Levanevskit. Moszkvából jelentik: Levanevskitől, aki ezelőtt 10 nappal tűnt el az északi sarkvidéken, tegnap sem sikerült híreket szerezni. Keresése azonban tovább folyik. Az orosz és amerikai repülők szakadatlanul keresik a neves pilótát.

— Kisebbségi újságírók tordai nyári kerti mulatsága. Kedvező időben és nagyszámú közönség részvételével zajlott le vasárnap a kisebbségi újságírók tordai kerti mulatsága, amelyet a református kulturház helyiségében tartottak meg. Az ünnepély délelőtt teke versenyyel kezdődött, délután pedig gyermekmulatság vezette be az ünnepélyt, amely este kilenc órakor folytatódott és a hajnali órákban kitünő hangulatban ért véget. Délután és este jól összeválogatott műsor szórakoztatta a nagyszámú egybegyűlteket. Az esti műsort Végő József hírlapíró lendületes konferánssa vezette be. Utána pedig a kerthelyiségben cigányzene mellett, kitünő hangulatban ért véget a kisebbségi újságíró nyári mulatsága.

— Rablók támadtak meg egy constantai halászt. Constantából jelentik: Ismeretlenek megátámadták Terente Josif halászt, amikor Mamaiból hazaindult. Terente ellentállt a rablóknak, akik véresre verték, kirabolták és megsebeztek. A rablók ezután eltűntek. Terentét a járőrelők szedték fel és szállították súlyos állapotban a kórházba.

— Tévedésből csaknem agyonlőtték a szobalány udvarlóját. Bucurestiből jelentik: Boian fiatal szabó tegnap este meglátogatta a szeretőjét, aki dr. Arthur Kessel ügyvédnél szolgált. Boian attól való félelmében, hogy a házbeliek észreveszik, a padlásra szökött fel. A háztulajdonos sógora, Georciu látogatóba jött és gyanus zajt hallott a padláson. Revolverrel a kezében ment oda fel és felszólította az ideget, hogy adja meg magát. A szabó menekülni igyekezett, mire Georciu utáná lött és súlyosan megsebesítette. A kórházban megoperálták. A cseléd itt ismerte fel udvarlóját.

— Ismét megicseltek egy négert. Mint a tenessei Corvingtonból jelentik, ott egy négert népitellett kivégeztek. A szobanforgó harminöt éves néger holitétét nyakára hurkolt kötéllal felakasztva találták Corvington közelében egy hid alatt. Testét egész sor golyó lyuggatta át. A négert a múlt hónapban tartóztatták le azzal a gyanuval, hogy ő lött egyen egy rendőrtisztviselőt, amikor egy szerencsejátékos bandán rajtaütöttek.

— Kilenc állam hagyta eddig ott a Népszövetséget. San Salvador, amely néhány nappal ezelőtt hivatalosan közölte, hogy kilép a Népszövetségből, már a negyedik dél-amerikai állam, amely — azzal az indoklással, hogy nem tudja tovább fizetni a tagsági díjat — otthagya a genfi testületet. Az évek folyamán összesen kilenc állam lépett ki a Népszövetségből, még pedig a következő sorrendben: Costarica (1924), Brazília (1926), Japán (1933 március), Németország (1933 október), Paraguay (1935), Guatemala, Nicaragua és Honduras (1936) és végül San Salvador (1937).

— Százéves a budapesti Nemzeti Színház. Budapestről jelentik: A Nemzeti Színház tegnap ünnepelte alapításának századik évfordulóját. Az ünnepség alkalmából a színház tagjai kivonultak a Kerepesi temetőbe, ahol Németh Antal igazgató beszédet mondott Bajza Józsefnek, a színház első igazgatójának sírjánál. Délután az évforduló alkalmából a Kálvin téri református templomban és a lipótvárosi bazilikában ünnepi istentiszteletet tartottak. Este a Nemzeti Színházban az évforduló megünneplésére díszelőadás volt.

— Készül az ötven lejes váltópénz. Bucurestiből jelentik: A Tempo híradósa szerint az állami pénzverde szeptemberben forgalomba hozza az új 50 lejes pénzérmekeket. A nikkelből készült érme nyomása folyamatban van.

— Cantacuzino tábornok súlyos beteg. Bucurestiből jelentik: A Frotul és Credinta közlik, hogy Cantacuzino Graniceru tábornok a Totul pentru Tará-párti elnöke egyik predeali szanatóriumban fekszik. A tábornokot nemrégiben operálták meg gyomorékélllyel. A műtét sikerült, de a tábornok magas kora miatt komplikációk merültek fel. Cantacuzino napiparancsot intézett a legionáriusokhoz, amelyben Clime mérnököt bízta meg helyettesítésével.

— Tűz az egeresi Koch-féle krétagyárban. Ma hajnalban tűz ütött ki az egeresi Koch-féle krétagyárban. A lángok gyorsan terjedtek és rövid időn belül égett az egész gyár. A falusiak és az egeresi bányászok türelmesen várakoztak a helyszínre siettek és több órai megfeszített munka után sikerült a tüzet elfojtaniok. Az anyagi kár nagy. Vizsgálat indult meg annak megállapítására hogy a tűz miből keletkezett.

Machzor és tallisz árleszállítás!

- 4 kötet machzor a főünnepekre, vászonkötésben magyar, német vagy zargon fordítással Lei: 260
9 kötet machzor az összes ünnepekre egész évi használatra, vászonkötésben magyar, német vagy zargon fordítással Lei: 650
Mirjam dr. Kis Arnoldtól, vászonkötésű, magyar, vagy német Mirjam valódi krokodilbőr-kötésben Lei: 500
Tallisz bármicva gyermekeknek, börtinval felszerelve 250 lejtől
Gyapju férfi tallisz, arany vagy ezüst börtinval felszerelve 400 lejtől
Selyem tallisz, fél, felszerelve börtinval 400 lejtől
Selyem tallisz, egész, nagy, felszerelve börtinval 800 lejtől
Kapható:

ANTON ROSENZWEIG, CLUJ Aiaipitva: 1890. (Saját ház)

Héber könyvek Gyapju és selyemtalicskák nagykereskedése — Gyári árk!

— Katasztrófát okozott a szélorkán. Chisinauból jelentik: A Tighina megyében levő Geamana községben és környékén borzalmas szélvihar és felhőszakadás pusztított. A villámcsapások egymást érték. Az egyik villámcsapás felgyújtotta Thurza Izidor házat és a benne tartózkodó ember szénáé égett, míg felesége súlyosan megsebesült. A ház teljesen elégett. Egy másik villámcsapás megölt két lovat.

— Orvosi hír. Dr. Farkas Tibor sebész-nőgyógyász hazaérkezett és rendelését Calea Regele Ferdinand 30 sz. alatt (Székypalota) délután 3-5-ig ismét megkezdte. Telefon 10-77.

— Dr. Lengyel Miklós rendelését új szanatóriumba, str. Gojdu 3 szám alá helyezte át.

— Megjelent a Buletinul Săptămăniil képes hetilap legújabb száma. Tartalmából csak a következőket emeljük ki: Feltételek a jövő kormány részére, Shakespeare az uccán, Japán helyzete, Hogy növelhetjük az állam bevételeit, Kokain és kokainmánia, Angol törvényhozás a válásról, Kultura, Tudomány, Sakk, Asszony, Mozi, Sport és Regényrovatok, valamint képes híradó. Kapható minden újság-árusító helyen. Ara 10 lej.

— Orvosi hír. Dr. Abrahám Lajos nőgyógyász, sebész hazaérkezett, rendelését ismét megkezdte Reg. Ferdinand 43-45. Rendel: 11-12, 3-5. Telefon 12-30.

Felhívás a nagyváradi társulati fiú és nő felsőkereskedelmi iskolák végzett tanulóhoz. Mindazok, akik az új szervezett által előírt kereskedelmi bacalaureat (érettségi) vizsgálatra jelentkezni óhajtanak, eziránti kérvényeiket a szeptemberi szesszióra f. é. augusztus 25-ig az iskolák igazgatóságainál (Aleea Gojdu 1) nyújtják be.

— Előjegyzések és beiratkozások a nagyváradi társulati fiú és női kereskedelmi licenckolba. (Aleea Gojdu 1.) A liceum I. és V. osztályába az előjegyzések megkezdődtek. Az I. osztályba felvétetnek IV. elemi osztályt végzett tanulók. Felkérjük azokat a szülőket, akik gyermekeiket be akarják iratni, hogy legkésőbb f. hó 25-ig jelentkezzenek az iskolák igazgatóságainál. Alik e liceum V. osztályába óhajtanak beiratkozni, a szeptemberi szesszióban tartandó felvételi vizsgálatra aug. 31-ig tartoznak az intézetek igazgatóságainál jelentkezni. A volt növendékek javítóvizsgálati f. é. szeptember 1-én kezdődnek; eziránti kérvények augusztus 20-ig adandók be. Bővebb felvilágosítást adnak az igazgatóságok.

Művészeti Lakberendezés

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R.T. BUCURESTI. T.G. MURES TERVEZÉSEBEN KIVÁ NATRA MEGBIZOTTUNK FELKERESI

UJ KELET Legújabb hírek

Menekülteket szállító hajókat bombáznak a felkelők

A felkelők nagy előnyomulása Santander felé

Szevilla, augusztus 23. A felkelők hadihajói elfogták a Teneriffi köztársasági hajót, amellyel a baszk köztársaság vezetői el akarták hagyni Santandert. A hajó állítólag nagymennyiségű hadianyagot akart kirakni Barcelónában.

Hendaye-i jelentés szerint, a felkelők repülői bombatüz alá vették a „Thorpe Bay” angol hajót, mely menekülteket akart elszállítani a santanderi kikötőből. A bombázásnak igen szomorú eredménye volt, mert a lövedékek több asszonyt és gyermeket öltek meg. A valenciai kormány emiatt a Népszövetséghez és a genfi nemzetközi Vöröskereszt vezetőségéhez jegyzéket intézett. A salamancai leadó, mely a történetekről szintén megemlékezik, közli, hogy a nemzeti léghaderő a jövőben is igyekeznék fog megakadályozni minden menekítést, mert nem tűrheti, hogy az ellenállásban bűnösök, mint emigránsok szabaduljanak meg a felelősségtől.

A Reuter-jelentése szerint Santander napjai meg vannak számlálva. Szombaton és vasárnap 19 községet foglaltak el a felkelők és visszaverték egy meglehetősen erős ellentámadást Molerinónál, ahol a küzdelem folyamán több mint 3000 foglyot ejtettek. Vasárnap délután Villa Cariedo felett heves légi harcra is sor került, melynek folyamán két felkelő és négy valenciai gépet lőttek le.

Ugyancsak Hendayéből közlik, hogy a délfelől előretörő felkelők tegnap este elfoglalták Villa de Cariedót is és ezzel Santandert légvonalban már 24 kilométerre közelítették meg.

Salamancai jelentés szerint Faupel tábornok, Németország salamancai megbízottja egészségügyi okokból lemondott állásáról.

London, augusztus 23. (Rador.) A trade-unionok nemzeti tanácsa ma tette közzé a szeptember 6-án kezdődő szakszervezeti kongresszus elé terjesztendő évi jelentését. A jelentés hosszasan foglalkozik a spanyol kérdéssel és megállapítja, hogy a benem-avatkozási politika kudarcra vezetett a június 24-én hozott határozatra, amely szerint nyomást kell gyakorolni a kormányra a Spanyolországgal való normális kereskedelmi kapcsolatok újrafelvétele érdekében, ami biztosítaná az alkotmányos kormányának a külföldről való fegyverellátását.

Salamanca, aug. 24. A német távirati iroda szerint a felkelők azt jelentik, hogy a szantanderi fronton javítottak helyzetükön. A front jobb szíkján elfoglalták a Chura hegyet és Véga de Pason továbbjutottak. A bizkási fronton a felkelők támadást indítottak a Valmaséda szakaszon és elfoglalták Merrra völgyének nagy részét, valamint még husz más falut és az 504-es magaslátot, a így Valei és Villasana közelébe jutottak. Az aszturiai fronton a felkelők szombaton

Mindenkinek

legdrágább kincse az

EGÉSZSÉG

hogy biztosan megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 58. Telefon 972. Kerjen mutatvány-számot.

tíz kilométer mélységben nyomultak előre és fontos állásokat foglaltak el.

Bayone, aug. 24. A Havas jelentése szerint a Mater Dolozá spanyol hajó negyven menekültet hozott a kikötőbe Santandertől.

London, augusztus 23. Politikai körökben azt állítják, hogy Eden a jövő hét közepe táján Londonba érkezik, hogy Chamberlainnel találkozzék. Állítólag a spanyolországi helyzet is szóba kerül.

Csökken az országban a halálos-végű repülőgép-katasztrófák száma

Érdekes statisztika az ország polgári repülésügyéről

Bucuresti, augusztus 23. A légügyi minisztérium érdekes statisztikai kimutatást közöl az utóbbi években Romániában történt repülőgép szerencsétlenségek kimeneteléről. A jelentés elején megállapítják, hogy az ország területén sokkal kevesebb szerencsétlenség történt, mint bármelyik európai államban. Ugy a katonai, mint a polgári repülés nem követelt annyi anyagi és emberáldozatot, mint a nyugati országokban.

Örvendetes tényként említik meg, hogy a repülés iránt minden néprtegben fokozódik az érdeklődés. A repülőgépezetűre jogosított pilóták száma évről-évre gyarapodik.

Megállapítják, hogy 1935-ben 73 repülőgép-szerencsétlenség, vagy baleset történt; 1936-ban a balesetek száma növekedett:

86 esetben történt szerencsés vagy tragikus kimenetelű repülőgép-szerencsétlenség. Az 1935-ik évben 17 halálos áldozata volt a repülésnek, ezenkívül 4 súlyos sérülés és 18 könnyebb sérülés történt. A halálos szerencsétlenségek száma 1936-ban már csökken: 13 halálos áldozata volt a repülésnek. Ezenkívül három súlyos és 19 könnyebb sebesülés is történt.

1935-ben nyolcan ugrottak ki a zuhanó gépből ejtőernyővel. Ezek közül csak egynek nem nyílt ki az ejtőernyője, így halálra zuzta magát. Míg 1936-ban öt esetben használtak utolsó mentésképpen ejtőernyőt, de csak három ért épségben a földre.

Az 1927 évtől 1936-ig összesen 92 halálos és 27 súlyosan sérült áldozata volt országunkban a repülésnek.

— JEAN HARLOW emlékeztetése!

A ROYAL slágermozgó szezonnyitását a tragikusan elhunyt fiatal művész emlékének szenteli és műsorra tűzi egyik legszebb alkotását:

A LÁTHATATLAN FRONT

című filmjét. Partnerei: FRANCHOT TONE és OALY GRANT. Ünnepeles szezonnyitás augusztus 27-én pénteken

Mai műsor: Az asszony és a hazugság. HARRY BAUR kiemelkedő művészi alkotása. Partnerei: ALICE COCEA, a kiváló román filmszínésznő.

Hodzsa Milan és Tatarescu tárgyalásai a miniszterelnöki szalonkocsiban

A miniszterelnök ígéretet tett a máramaros-megyei panaszok gyors orvosiására

Sighet, augusztus 23. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton Borsán díszkapus fogadtatást rendeztek a két miniszterelnök tiszteletére. A községi bíró kenyeret és söt nyújtott át, amit a két miniszterelnök mosolyogva fogyasztott el, minthogy ez a megtiszteltetés csak uralkodóknak jár. Hodzsát dr. Davidoviczné, csehszlovákiai orvos felesége, aki dr. Salamon borsai orvos rokona és vendége, cseh nyelven üdvözölte, míg Tatarescut egy fehérruhás gyermekléány köszöntötte románul. Tatarescu és Hodzsa a Priszkop hegyen keresztül egész a lengyel határig utaztak. Utközben bukovinai politikusok egy csoportja látogatta meg őket, de a két miniszterelnök visszavonult szalonkocsijába és folytatta a Szigeten megkezdett tanácskozásait. A tárgyalásokon csak Hodzsa titkára volt jelen, aki jegyzőkönyvet vett fel a beszélgetésről. Feltűnő volt, hogy Hodzsa titkárán kívül a két miniszterelnök társaságában csak egy-egy rendőrtiszt tartózkodott.

A megsértődött liberálisok

A máramarosmegyei liberális politikusok és pártvezetők indignálódva vették tudomásul, hogy a megyeházán rendezett bankette és ünnepségekre nem kaptak meghívást. Man Zoltán vármegyei prefektus azzal védekezett, hogy a miniszterelnökök látogatása rangrejtett volt és ezért a bankette csak a helyőrség parancsnokait és a liberális képviselő-

ket és szenátorokat hívták meg. Feltűnő volt az is, hogy míg a kisebbségi újságírókat nem engedték fel a vármegyeházára, hogy ott hivatalukat gyakorolják, a román kollégáknak szabad bejárást biztosítottak.

Szanálják Máramaros

Tatarescu a liberális parlamenterekkel folytatott beszélgetések során felhatalmazta őket arra, hogy emlékiratban ismertessék a kormánnyal Máramaros sérelmeit. A miniszterelnök közölte azt az elhatározását, hogy a mővidék után Máramaros sanálására kerül sor. Tatarescu megdöbbenését fejezte ki az utak lehetetlen állapota és a lakosság szegénysége fölött. Meggyőződése szerint a megye lakossága szorgalmas és megérdemelné a támogatást. Ezért személyesen intézkedni fog, hogy az utak tatarozását azonnal megkezdjék. A Priszlop hegyen levő menedékhely kiépítésére 60.000 lejt fog kiutalni. Azt is megígérte Tatarescu, hogy a köztisztviselőket az első fizetési kategóriába fogja ki-nevezni.

Hodzsa három látogatása

Kedves érdekessége volt a látogatásnak, hogy a Priszlopon a vacsorához a borsai cigány muzsikált, aki még életében husz-harminc lejnél nagyobb borralalót nem kapott. A meglepetéstől félajult cigánynak Tatarescu ezer lejt, Hodzsa pedig kétszáz cseh koronát

nyújtott át. A cseh miniszterelnök ezuttal harmadszor volt Szigeten. Először a szikizma permél, mint újságíró, majd a háboru alatt katonai beosztásban, mint a cenzurahivatali tisztviselője, most pedig mint Csehszlovákia miniszterelnöke.

Tatarescu már szombaton este elutazott Targu Jiu felé, Hodzsa szalonkocsiját pedig csak vasárnap hajnalban csatolták a cseh szimplonhoz.

Borzalmas hajószerecsétlenség egy dobudzsai kikötőben

Bucuresti, augusztus 23. A dobudzsai Alexandria tengerparti városban borzalmas szerencsétlenség történt. A városkához tartozó szigeten évről-évre ünnepélyeket rendeznek.

A strand mentén a népnéppélyről hazatérő bárka felborult. A szerencsétlenség borzalmas méretű. Délig a tenger haminc hullát vetett patra.

Kilenc halottja van a New-Yorki viharoknak

Newyork, aug. 24. A város környékén és az Egyesült Államok egész területén hatalmas viharok pusztítottak. A károk jelentékenyek. Sok ember áldozata is van a katasztrófának, akik közül 9 Newyorkban való.

Válságosra fordult Cantacuzino-Graniceru tábornok állapota

Bucuresti, augusztus 23. Mint lapunk más helyén megtudtuk, Cantacuzino-Graniceru tábornok, a Totul pentru Tara párt elnökét súlyos betegten ápolják egy predeáli szanatóriumban. A tábornok nemrégiben súlyos operációt ment keresztül, amely után úgy látszott, hogy a hetven éves politikus visszanyeri egészségét. De röviddel ezután állapotában ismét rosszabbodás állott be, úgyhogy Predeára szállították, ahol Siancu kapitány, a párt kolozsmegeyi tagozatának vezetője teljesített mellette szolgálatot. Legújabb bucaresti jelentés szerint hétfőn délután Cantacuzino-Graniceru állapota válságosra fordult. A tábornok azon óhajának adott kifejezést, meg lediktálja végrendeletét.

Javul Horthy Miklós egészségi állapota

Budapest, augusztus 23. Horthy kormányzó betegségéről az utolsó orvosi jelentés igen kedvezően hangzik. A jelentés szerint a kormányzó hőmérséklete a 37 fokot nem haladta túl és a beteg az éjszakát is nyugodtan töltötte. A torok duzzadása teljesen eltűnt s a hőmérséklet ma reggel a normális magasságon állt.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

legmodernebb kivitelben készülnek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság nyomdájában Cluj, Str. Baros L. Pop 10. Telefon: 8-61.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. K. nyomdája Cluj, Strada Baros L. Pop 10. Telefonszám: 18-60.

BRUCUAT

Cáfol az

A statisztikáról állapították, hogy nyosabb és éppen mája.

A lovagokban a vagy esküvel erős állításait; ma egy statisztikára.

Az Univerzál is Statisztikát közl nemzeti megoszlás

A kimutatás a hogy Beszterce-Na két száz keresk Besztercén legal szólva a szászlakta zetésűl keveskedő

Mi derül ki ebből Az, hogy a vár 28.000 zsidó kefeke kal, ahol 20.000 r mindössze 50.000 z

A kimutatásnak ra megfésült forma hogy a zsidó tulte kedelemben.

Abban a foglalk zsidóság a legnagyobb képviselve,

Amelyről azt olv egyszer és tájékozó, teljesen megkapas a zsidók család me

románokat" és így hinni kezdtük, hogy ben vagyunk a kell

Ezt e hitünket e ő legfrissebb antisz Harminceze"rel tö keveskedők száma e

Ha így néz ki a reskedelembe, hog talkozási ágalban, e ban vagyunk képvis

Köszönjük az Un Szép aolog, ha egy ság kedvéért saját hazuotolni,

A kellemet

A kormánypárt manában meghon szóló rípotok közle

A lap lehetőleg r nak szezonjáról, gy ről beszámoltól ir.

Igen helyes és a üdvös dolog rípot mert hiszen az üz üzlet, mert a lap r

a fűrdő pedig all reklámot taifálása lap kiadóhivatalán

Eppen ezért a m megszokott hangn vány-mondatokkal ezek a közleménye mindig új kifejez

A Najimea Rom lis cikkirő tudja, a hangulatban. Uj fo

Leitja legutóbbi Románszentgyörgy minden kívánatoss a klímája, milyen egyetemi tanárok v zizek egészségügy

Hogy milyen kit gyönyörűség hallga a tőzenét, stb., stb

Azonlan baj is kihangsúlyozza ezt juk, vajjon a fűr kívánására teszi-e

Ime így szól a utolsó bekezdésben „A vendégek köz lenéte, ami annyir mán vendégeknek”.

Ez hát az egyetlen jul, hogy mit sajt mán. Vajjon a g dóktól, akik Romá kurát taftani? V